

महाराष्ट्र शासन

वित्तविषयक विवरणपत्र FINANCIAL STATEMENT

(अर्थसंकल्प)
(BUDGET)

OF THE
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
FOR THE YEAR

२०१६-२०१७
2016-2017

[भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२(१) अन्वये विधानमंडळास सादर]
[Presented to the Legislature under Article 202(1)
of the Constitution of India]

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

२०१६

वित्तविषयक विवरणपत्र
FINANCIAL STATEMENT

(अर्थसंकल्प)
(BUDGET)

OF THE
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
FOR THE YEAR

२०१६-२०१७

2016-2017

[भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२ (१) अन्वये विधानमंडळास सादर]

[Presented to the Legislature under Article 202(1)
of the Constitution of India]

महाराष्ट्र शासन
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
वित्तविषयक विवरणपत्र (अर्थसंकल्प), २०१६-२०१७
Financial Statement (Budget) for 2016-2017

अनुक्रमणिका
CONTENTS

	PAGE
प्रास्ताविक टीप INTRODUCTORY NOTE	३
प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ अर्थसंकल्प व सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ आणि २०१६-२०१७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज यांचे प्रधान शीर्षवार आकडे दर्शविणारी विवरणपत्रे.	३५
STATEMENTS SHOWING MAJOR HEAD-WISE FIGURES OF ACTUALS, 2014-2015; BUDGET AND REVISED ESTIMATES, 2015-2016 AND BUDGET ESTIMATES, 2016-2017.	

प्रास्ताविक टीप

शासकीय लेख्यांचे खाली दर्शविल्याप्रमाणे तीन भाग आहेत :—

भाग एक	एकत्रित निधी
भाग दोन	आकस्मिकता निधी
भाग तीन	लोक लेखा

राज्याचा एकत्रित निधी हा महसुली जमा, राज्य शासनाने उभारलेली कर्जे व शासनाने दिलेल्या कर्जांची व आगाऊ रकमांची वसुली या सर्वांचा मिळून बनतो व त्यातून शासनाच्या विविध कार्यांवर होणारा खर्च भागवला जातो. त्याकरिता, वित्तीय वर्षाच्या प्रारंभापूर्वी विधानमंडळापुढे आवश्यक त्या अनुदानांसाठी मागण्या प्रस्तुत केल्या जातात आणि वित्तीय वर्षाच्या कालावधीत वेळोवेळी पूरक मागण्याही सादर केल्या जातात. विधानमंडळाने अशा रीतीने संमत केलेली अनुदाने, विनियोजन अधिनियमात किंवा पूरक विनियोजन अधिनियमात अंतर्भूत करून त्याद्वारे एकत्रित निधीतून खर्चासाठी आवश्यक ती विनियोजने प्राधिकृत करण्यात येतात. ही अनुदाने मंत्रालयाच्या संबंधित प्रशासनिक विभागांच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या प्रत्येक प्रधान लेखाशीर्षाच्या संबंधात विभागवार देण्यात येतात. मात्र इमारतींची बांधकामे, जनजाति क्षेत्र उपयोजना यावरील खर्च आणि प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी असलेल्या योजनांतर्गत तरतुदी यासाठी मंत्रालयाच्या संबंधित विभागांखाली संयुक्त मागणीची रक्कम मिळविणे शक्य नसेल त्याबाबतीत आवश्यक त्या तरतुदी संबंधित कार्यात्मक प्रधान शीर्षाखाली स्वतंत्रपणे दाखविण्यात आल्या आहेत.

२. तथापि, वर्षभरामध्ये काही वेळा खर्चाच्या विवक्षित बाबींकरिता केलेली तरतूद अपुरी असल्याचे आढळून येते किंवा अर्थसंकल्पात ज्यासाठी तरतूद करण्यात आलेली नसेल अशा काही तातडीच्या आणि निकडीच्या बाबींवर खर्च करावा लागतो. अशा प्रसंगी, त्याच अनुदानातील इतर बाबींखाली बचत उपलब्ध असल्यास, त्या बचतीचे पुनर्विनियोजन करून खर्चाच्या मान्यताप्राप्त बाबींच्या संबंधातील अतिरिक्त खर्च भागवण्याचे अधिकार शासनाला प्रदान करण्यात आलेले आहेत. अशा बचतीच्या रकमा उपलब्ध नसतील किंवा खर्चाच्या एखाद्या नवीन बाबींसाठी वित्त व्यवस्था करावयाची असेल त्या बाबतीत, विधानमंडळाची मान्यता मिळण्याच्या अपेक्षेने संविधानाच्या अनुच्छेद २६७ (२) अन्वये स्थापण्यात आलेल्या आकस्मिकता निधीतून खर्च प्रथमतः भागविला जातो. विधानमंडळाची मान्यता मिळण्याच्या अपेक्षेने करण्यात आलेल्या खर्चाच्या सर्व तपशिलांसह, पूरक मागण्या विधानमंडळाला सादर करून आकस्मिकता निधीतून काढलेल्या रकमांची निधीत भरपाई केली जाते.

३. शासकीय लेख्यांच्या तिसऱ्या भागात, म्हणजे लोक लेख्यात सरकारी पैशासंबंधी वर नमूद केलेल्या व्यवहारांव्यतिरिक्त इतर व्यवहारांची नोंद केली जाते. हे व्यवहार शासनाने उभारलेल्या राखीव निधीसंबंधीचे असतात. तसेच, शासनाशी व्यवहार करताना लोकांनी तात्पुरत्या ठेवी म्हणून ठेवलेल्या रकमा, स्थानिक संस्थांच्या ठेवी यांसारख्या बँक व्यवसायाच्या स्वरूपाच्या व्यवहारांची आणि निरनिराळी शासने किंवा राज्य शासनाची विविध कोषागारे यांच्यामधील वित्त प्रेषणाच्या व्यवहारांची नोंद देखील लोक लेख्यात केली जाते. राज्याच्या अतिरिक्त रोख शिलकीची गुंतवणुकही याच लेख्यातून केली जाते.

४. सन १९८१-८२ या वर्षापासून केंद्र सरकारचा अर्थसंकल्प संसदेला सादर झाल्यानंतर राज्य शासनाचा अर्थसंकल्प राज्य विधानमंडळाला सादर केला जाण्याची प्रथा आहे. सर्वसाधारणपणे खर्चाच्या नवीन बाबींसाठीच्या तरतुदीचा समावेश असलेला संपूर्ण अर्थसंकल्प सादर केला जातो. सन २०१६-२०१७ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये कायम स्वरूपाच्या खर्चासाठी व विद्यमान खर्चाच्या पातळीवर साधारण वाढ गृहीत धरून अगोदरच कार्यान्वित असलेल्या योजनांसाठी तसेच अर्थसंकल्पीय ज्ञापनामध्ये समाविष्ट केलेल्या नवीन योजनांसाठीही तरतूद केलेली आहे. मागण्यांवरील चर्चा पूर्ण करण्याचे आणि त्यावर मतदान करण्याचे काम विधानमंडळाच्या मार्च अधिवेशनात जरी होणार असले तरी ते एप्रिल, २०१६ या महिन्यात पूर्ण होणार असल्याने पुढील दोन महिन्यांचा शासनाचा खर्च भागविण्यासाठी “लेखानुदान” मिळविण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

५. सन २०१४-२०१५ चे सुधारलेले अंदाज आणि प्रत्यक्ष रकमा यातील फरक, २०१५-२०१६ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सुधारलेले अंदाज व २०१६-२०१७ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पाची वैशिष्ट्ये यांचा तपशील पुढे दिला आहे :—

एक—प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५

महसुली विभाग

सन २०१४-२०१५ मध्ये सुधारित अंदाजात रु. १३,८८३.४१ कोटी एवढी घट अंदाजलेली असताना प्रत्यक्षात रु. १२,१३७.६६ कोटी एवढी घट दिसून आली.

(रुपये कोटीत)

	सुधारलेले अंदाज, २०१४-२०१५	प्रत्यक्ष रकमा २०१४-२०१५	सुधारणा (+) घट (—)
जमा रकमा १,८०,७९३.९०	१,६५,४१५.४५	(—) १५,३७८.४५
खर्च १,९४,६७७.३१	१,७७,५५३.११	(—) १७,१२४.२०
शिल्लक (+) तूट (—) (—) १३,८८३.४१	(—) १२,१३७.६६	(+) १,७४५.७५

याविषयीची तपशिलवार विभागणी पुढीलप्रमाणे आहे :—

(ए) जमा रकमा—

(रुपये कोटीत)

	सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५	प्रत्यक्ष रकमा २०१४-२०१५	तफावत
(ए) कर महसूल . . .	१,३६,६१४.९२	१,३२,६९३.९३	(—) ३,९२०.९९
(बी) करेतर महसूल . . .	१३,५१९.७०	१२,५८०.८८	(—) ९३८.८२
(सी) सहायक अनुदाने व अंशदाने . . .	३०,६५९.२८	२०,१४०.६४	(—) १०,५१८.६४
एकूण . . .	१,८०,७९३.९०	१,६५,४१५.४५	(—) १५,३७८.४५

महसुली जमेमध्ये रु. १५,३७८.४५ कोटीची घट दिसते. यामध्ये “सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने” यातील रु. १०,५१८.६४ कोटीची घट व “कर महसूल” यातील रु. ३,९२०.९९ कोटीची घट तर “करेतर महसूल” यातील रु. ९३८.८२ कोटीच्या घटीचा समावेश आहे.

“कर महसूल” याखालील घट प्रामुख्याने “००४३, विजेवरील कर व शुल्क (रु. २,५२३.१५ कोटी), “००४०, विक्रीकर” (रु. १,६२३.३१ कोटी) आणि “००२९, जमीन महसूल” (रु. ६००.९१ कोटी) “००४२, माल उतारु यांवरील कर” (रु. ५११.२४ कोटी) “००४४, सेवा कर” (रु. १६२.७४ कोटी), ००३८, संघ उत्पादन शुल्क” (रु. १४२.६९ कोटी), “००३९, राज्य उत्पादन शुल्क (रु. १०२.९२ कोटी)” आहे. परंतु “००४५, विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क” (रु. ७०८.१० कोटी), “००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी” (रु. ५३८.५६ कोटी) “००२०, निगम कर” (रु. ३३२.६१ कोटी), “००४१, वाहनांवरील कर” (रु. १६०.८० कोटी) या प्रधान शीर्षाखाली वाढ दिसते.

“करेतर महसूल” या खालील घट ही प्रामुख्याने “०८५३, अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग” (रु. ४३१.१५ कोटी), “०४०४, दुग्ध व्यवसाय विकास प्रकल्प” (रु. ३८०.२१ कोटी), “०८०१, विज” (रु. ३२६.२३ कोटी), “००५५, पोलीस” (रु. २३०.५० कोटी), “०४०६, वनीकरण व वन्य जीवन” (रु. १४२.२८ कोटी), परंतु “००४९, व्याजाच्या जमा रकमा” (रु. ३७७.७५ कोटी), “०२१७, नगरविकास” (रु. २३७.०४ कोटी), “००७०, इतर प्रशासनिक सेवा” (रु. ११८.०७ कोटी), “०२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण” (रु. ६१.५४ कोटी), “०२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य” (रु. ४८.६६ कोटी), या खाली वाढ आहे.

“सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने” याखालील घट ही “१६०१, केंद्र सरकारकडून सहाय्यक अनुदाने (रु. १०,५१८.६४ कोटी) या प्रधानशीर्षाखाली दिसून येते.

(बी) खर्च—

(रुपये कोटीत)

	सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५	प्रत्यक्ष रकमा २०१४-२०१५	तफावत
(ए) सर्वसाधारण सेवा . . .	६३,६०५.२९	६०,४८५.७६	(—) ३,११९.५३
(बी) सामाजिक सेवा . . .	८७,२७०.५०	७६,९५२.४९	(—) १०,३१८.०१
(सी) आर्थिक सेवा . . .	४१,०७३.६६	३७,६८६.५७	(—) ३,३८७.०९
(डी) सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने . . .	२,७२७.८६	२,४२८.२९	(—) २९९.५७
एकूण . . .	१,९४,६७७.३१	१,७७,५५३.११	(—) १७,१२४.२०

महसुली खर्चात रु. १७,१२४.२० कोटी एवढी घट झालेली असून त्यामध्ये “ए-सर्वसाधारण सेवा” (रु. ३,११९.५३ कोटी), “बी-सामाजिक सेवा” (रु. १०,३१८.०१ कोटी), “सी-आर्थिक सेवा” (रु. ३,३८७.०९ कोटी) या आणि “डी-सहाय्यक अनुदाने व अंशदाने” (रु. २९९.५७ कोटी) या खालील खर्चातील साधारण घटीचा समावेश आहे.

“ए-सर्वसाधारण सेवा” याखालील खर्चातील घट प्रामुख्याने “२०५५, पोलीस” (रु. १,२५४.९८ कोटी), “२०१४, न्यायदान” (रु. ४३६.१३ कोटी), “२०४९, व्याज प्रदाने” (रु. ३१८.५१ कोटी), “२०५३, जिल्हा प्रशासन” (रु. ३०४.०८ कोटी), “२०७१, निवृत्ती वेतने व इतर सेवानिवृत्ती लाभ” (रु. २१०.४७ कोटी), “२०४०, विक्रीकर” (रु. ११५.३५ कोटी), “२०२९, जमीन महसूल” (रु. १०५.२५ कोटी), “२०५९, सार्वजनिक बांधकामे” (रु. ७३.४१ कोटी), याखाली खर्चात घट झाली.

“बी-सामाजिक सेवा” याखालील खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य” (रु. १,७६१.६३ कोटी), “२२१७, नगर विकास”, (रु. १,५७९.७२ कोटी), “२२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य”, (रु. १,४६४.०८ कोटी), “२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण” (रु. १४३१.०२ कोटी), “२२१६, गृह निर्माण”, (रु. ९४९.०० कोटी), “२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण” (रु. ९२९.५५ कोटी), “२२१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता”, (रु. ८००.२५ कोटी), “२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण”, (रु. ३७२.०१ कोटी), “२२३६, पोषण आहार” (रु. ३३९.६१ कोटी), याखालील खर्चात घट झाली आहे.

“सी-आर्थिक सेवा” याखालील खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “२५१५, इतर ग्रामिण विकास कार्यक्रम” (रु. ७१०.८९ कोटी), “२४०१, पीक संवर्धन” (रु. ६१३.९५ कोटी), “३०५४, मार्ग व पूल” (रु. ४०८.८० कोटी), “३४५४, जनगणना सर्वेक्षण व सांख्यिकी” (रु. २९७.९८ कोटी), “२५०५, ग्रामीण रोजगार” (रु. २७४.२६ कोटी), “२५०१, ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम” (रु. १८९.२४ कोटी), “२७०२, लहान पाटबंधारे” (रु. १८५.८७ कोटी), याखालील खर्चात घट झाली आहे, तर “२४०४, दुग्धव्यवसाय विकास” (रु. १.२१ कोटी), याखालील खर्चात वाढ झाली आहे.

“डी-सहायक अनुदाने व अंशदाने” याअंतर्गत रुपये २९९.५७ कोटींची घट ही प्रामुख्याने “३६०६, साह्यकारी साहित्य व साधनसामग्री” (रु. २५३.५० कोटी) व “३६०४, स्थानिक संस्था व पंचायत राज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रक्कम देणे” याखाली (रु. ४६.०७ कोटी) झालेली आहे.

भांडवली लेखा

महसुली लेख्याबाहेरील भांडवली खर्चाच्या बाबतीत सुधारलेले अंदाज रु. २३,३४२.२२ कोटी इतके असताना प्रत्यक्ष खर्च रु. १९,५२३.४७ कोटी इतका झाल्यामुळे खर्चात रु. ३,८१८.७५ कोटींची घट झालेली आहे.

भांडवली खर्चातील घट ही प्रामुख्याने “४४०२, मृद व जलसंधारण यांवरील भांडवली खर्च (१४१७.३९ कोटी), “४७०१, मोठे व मध्यम पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च (७३२.८७ कोटी), “४८०१, विज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च (५११.२५ कोटी), “४२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च (४९४.४८ कोटी) “४०५९, सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च (रु. २२२.१४ कोटी), याखालील शीर्षामध्ये दिसून येते, तर वाढ “४४०८, अन्न, साठवण व वखार यांवरील भांडवली खर्च (७७५.०२ कोटी) आणि “४४०६, वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च (२१.८९ कोटी) याखालील शीर्षामध्ये दिसून येते.

ऋण विभाग

जमा रकमा—

				(रुपये कोटीत)
		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५	प्रत्यक्ष रकमा २०१४-२०१५	तफावत
(इ) सरकारी ऋण	..	३९,१२२.३०	३५,७२६.१८	(—) ३,३९६.१२
(एफ) कर्जे व आगाऊ रकमा	..	१,०३४.९०	९७५.०८	(—) ५९.८२
एकूण	..	४०,१५७.२०	३६,७०१.२६	(—) ३,४५५.९४

सरकारी ऋणांखालील (जमा) रु. ३९,१२२.३० कोटी इतके सुधारलेले अंदाज होते. त्यांच्या तुलनेत प्रत्यक्ष जमा रकमा रु. ३५,७२६.१८ कोटी इतकी आहेत. यामध्ये रु. ३,३९६.१२ कोटींची घट झालेली दिसून येत आहे, त्याचप्रमाणे कर्जे व आगाऊ रकमा यामध्ये ही (रु. ५९.८२ कोटी) घट आहे.

खर्च—

				(रुपये कोटीत)
		सुधारलेले अंदाज २०१४-२०१५	प्रत्यक्ष रकमा २०१४-२०१५	तफावत
(इ)सरकारी ऋण	..	११,८५७.८१	१५,१८०.६८	(+) ३,३२२.८७
(एफ)कर्जे व आगाऊ रकमा	..	१,०५५.२९	१,१४०.५५	(+) ८५.२६
एकूण	..	१२,९१३.१०	१६,३२१.२३	(+) ३,४०८.१३

सरकारी ऋण (खर्च) मध्ये (रु. ३,३२२.८७ कोटी) वाढ झालेली आहे. तर “कर्जे व आगाऊ रकमा” (खर्च) मध्ये (रु. ८५.२६ कोटी) वाढ झालेली आहे. ही वाढ खर्चाच्या विविध लेखाशिर्षांतर्गत झालेल्या अधिकच्या खर्चामुळे झालेली आहे.

दोन—सुधारलेले अंदाज, २०१५-२०१६

एकूण वित्तीय स्थिती

२०१५-२०१६ “या अर्थसंकल्पात एकूण रु. ८७.६० कोटी इतके अधिक्य अपेक्षित होते. खाली दिलेल्या विवरणपत्रातील स्तंभ (३) मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे २०१५-२०१६ “च्या सुधारीत अंदाजात रु. २,४५६.२६ कोटी इतकी तूट दिसून येते :—

(रुपये कोटीत)

(१)	अर्थसंकल्प, २०१५-२०१६ (२)	सुधारलेले अंदाज, २०१५-२०१६ (३)
महसुली लेखा—		
महसुली जमा	१,९८,२३०.५०	१,९८,३२०.९१
महसुली खर्च	२,०१,९८७.९०	२,०७,६११.३४
महसुली शिल्लक (+)/तूट (—)	(—)३,७५७.४०	(—) ९,२९०.४३
भांडवली लेखा—		
जमा—		
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	३४,५०६.७०	३६,४६५.००
केंद्र शासनाकडून मिळालेली कर्जे	४,५४४.९५	१,०९९.१८
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	१,०९८.४५	१,०५६.९०
लोकलेखा—राखीव निधीकडील हस्तांतरणे	१,२६५.४३	१,७६५.८०
लोकलेखा—इतर	४,४४,४४४.४२	४,७१,७५९.०१
एकूण—जमा	४,८५,८५९.९५	५,१२,१४५.८९
खर्च—		
भांडवली खर्च (निव्वळ)	२७,१०४.२२	२८,४२६.८२
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	११,८८७.९८	९,१४१.८४
केंद्र शासनाकडील कर्जे	१,०७६.१५	८५५.७१
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	९६९.८३	१,२८९.१९
लोकलेखा—राखीव निधीतून केलेला खर्च	२,३२५.०२	३,६१७.४०
लोकलेखा—इतर	४,३८,६३२.००	४,५९,७१५.६६
एकूण—खर्च	४,८१,९९५.४५	५,०३,०४६.६२
भांडवली लेखावरील शिल्लक(+)/तूट (—)	३,८६४.५०	९,०९९.६७
शिल्लक(+)/तूट (—)	१०७.१०	(—) १९०.७६
सुरुवातीची शिल्लक	(—) १९.५०	(—) २,२६५.४७
शिल्लक(+)/तूट (—)	(+) ८७.६०	(—) २,४५६.२४

सुधारलेले अंदाज, २०१५-२०१६

महसुली विभाग

जमा रकमांमध्ये रु. ९०.४१ कोटी इतकी वाढ दिसून येते तर खर्चामध्ये रु. ५,६२३.४४ कोटीची इतकी वाढ दिसून येते. महसुली जमेतील वाढ ही प्रामुख्याने केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणाऱ्या सहाय्यक अनुदानामुळे झाली आहे.

जमेच्या व खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाज व सुधारीत अंदाज यांमध्ये अपेक्षित असलेल्या तफावतीच्या प्रमुख बाबी आणि त्याबाबतची संक्षिप्त स्पष्टीकरणे खालील विवरण पत्रात दर्शविली आहेत.—

(रुपये कोटीत)

प्रधान शीर्ष	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६	तफावत वाढ (+) घट (-)	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
जमा				
००२०, निगम कर	९६१७.३९	८६५१.०७	(-) ९६६.३२	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००२१, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर	७१००.४१	६४७१.४९	(-) ६२८.२२	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००२९, जमीन महसूल	३२००.१४	१९००.१९	(-) १२९९.९५	भाडेपट्टी कराराचे नुतनीकरण न झाल्यामुळे
००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी	२१०००.००	२१५००.००	(+) ५००.००	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहे.
००३८, संघ उत्पादन शुल्क	२९०३.२२	३५९६.५२	(+) ६९३.३०	सुधारीत अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारीत अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००४३ वीजेवरील कर व शुल्क	७१५०.००	७६५०.००	(+) ५००.००	सुधारीत अंदाज वर्षभरातील प्रत्यक्ष जमेच्या कलावर आधारित आहे.
००७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२४३४.४२	६३४.४२	(-) १८००.००	मत्ता निर्मितीसाठी जमीन विक्रिच्या माध्यमातून अपेक्षित महसूल प्राप्त न झाल्यामुळे.
०२१६, गृहनिर्माण	१०६७.५७	६७.५७	(-) १०००.००	झोपडपट्टी पुनर्निर्माण योजनेअंतर्गत अतिरिक्त चटई निर्देशांकाच्या माध्यमातून अपेक्षित महसूल प्राप्त न झाल्यामुळे.
०२१७, नगरविकास	५०००.१४	१०००.१३	(-) ४०००.०१	अतिरिक्त चटई निर्देशांक व अतिरिक्त दरातील अपेक्षित महसूल प्राप्त न झाल्यामुळे.
१६०१, केंद्र सरकारकडून सहाय्यक अनुदाने	१७८६८.९७	२४९८१.५१	(+) ७११२.५५	केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या निधीमध्ये वाढ झाल्यामुळे.
खर्च				
२०४९ व्याज प्रदाने	२७६६२.५६	२६२१६.७२	(-) १४४५.८४	वर्षभरामध्ये अपेक्षेपेक्षा कमी कर्ज प्राप्त झाल्यामुळे.
२०५९ सार्वजनिक बांधकामे	१६१४.६१	१२६८.९८	(-) ३४५.६३	योजनेत खर्चातील काटकसरीच्या उपाययोजनामुळे.
२०७० इतर प्रशासनिक सेवा	१९६०.६८	३६८.२५	(-) १५९२.४३	महागाई भत्त्यासाठी करण्यात आलेली ठोक तरतूद विविध लेखाशीर्षाखाली विभागली गेल्यामुळे.
२०७५ संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२००७.५४	१३६.७२	(-) १८७०.८२	अर्थसंकल्पीय अंदाजात राज्य वित्त आयोगाकरिताच्या तरतूदीचा समावेश असल्याने.
२२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	९४१५.०८	१०३६०.५०	(+) ९४५.४२	सुधारीत योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.

प्रधान शीर्ष (१)	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ (२)	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ (३)	तफावत		शेरा (५)
			वाढ (+) घट (-) (४)		
२२११ कुटुंब कल्याण	७४.६८	७५७.०१	(+)	६८२.३२	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२१७ नगर विकास	५८६१.६०	६८४०.७९	(+)	९७९.१९	महानगरपालिका व नगरपालिका यांना विकास कामासाठी सहायक अनुदान.
२२२५ अनुसुचित जाती, जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण.	१०२४३.३८	९४७४.३३	(—)	७६९.०५	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण.	३७०४.६९	४४४७.२८	(+)	७४२.५९	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२३६ पोषण आहार	३०१८.७९	३५६६.२५	(+)	५४७.४६	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२२४५ नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य	६२५.४८	५३२०.५१	(+)	४६९५.०३	सुधारित अंदाजामध्ये अतिवृष्टी, वादळ व गारपीट ग्रस्त शेतकऱ्यांना वित्तीय सहाय्य देण्यासाठी तरतूद.
२४०१ पीक संवर्धन	३०२९.१०	३९२८.२३	(+)	८९९.१३	पीक विमा योजनेकरीता सुधारित अंदाजातील तरतूदीत वाढ केल्यामुळे.
२४२५ सहकार	१००३.४६	१३५८.५७	(+)	३५५.१२	पंजाबराव देशमुख व्याज सवलत योजना व अल्पमुदत कर्जाकरिता १ टक्का व्याज अनुदान तरतूदीमुळे.
२५०५ ग्रामीण रोजगार	२६५०.७४	३२५८.५६	(+)	६०७.८२	सुधारित योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारित.
२८०१ वीज	६१८६.७५	९२२०.००	(+)	३०३३.२५	राज्यातील कृषी पंपधारकांना व वीज ग्राहकांना वीज देयकात सवलत देण्यासाठी अर्थसहाय्या करिता तरतूद केल्यामुळे.
३०५४ मार्ग व पूल	४३०९.३६	५८०६.२२	(+)	१४९६.८६	परिरक्षण व दुरुस्तीच्या खर्चातील वाढीमुळे.
३६०४ स्थानिक संस्था व पंचायत राज्य संस्था	२३२७.८७	५६७३.८५	(+)	३३४५.९८	स्थानिक स्वराज्य संस्थाकरिता अतिरिक्त तरतूद.

भांडवली विभाग

अर्थसंकल्पीय अंदाज, २०१५-२०१६ रु. २७,१०४.२२ कोटी आहेत तर २०१५-२०१६ चे सुधारलेले अंदाज रु. २८,४२६.८२ कोटी आहेत. ते खालीलप्रमाणे :—

(रुपये कोटीत)		
(१)	अर्थसंकल्प, २०१५-२०१६ (२)	सुधारलेले अंदाज, २०१५-२०१६ (३)
(अ) अन्नधान्याच्या व्यवहारासंबंधातील भांडवली खर्च	९२४.८०	१,४०७.९६
(ब) अन्नधान्याच्या व्यवहाराव्यतिरिक्त इतर योजनांवरील भांडवली खर्च	२६,१७९.४३	२७,०१८.८६
एकूण	२७,१०४.२२	२८,४२६.८२

अन्नधान्य व्यवहाराव्यतिरिक्त इतर भांडवली खर्चात रु. ८३९.४३ कोटी इतकी वाढ दिसून येते. कर्जे व आगाऊ रकमा (जमा) यांकरिता अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१५-२०१६ रु. १,०९८.४५ कोटी एवढे असून सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ रु. १,०५६.९० कोटी एवढे आहेत. म्हणजेच रु. ४१.५५ कोटी एवढी घट आहे. कर्जे व आगाऊ रकमा याखालील संवितरणासाठी अर्थसंकल्पीय अंदाज रु. ९६९.८३ कोटी व सुधारलेले अंदाज रु. १,२८९.१९ कोटी इतके असून खर्चात रु. ३१९.३६ कोटी इतकी वाढ दिसून येते.

अर्थसंकल्प २०१६-२०१७

महसुली विभाग

२०१६-२०१७ “ या अर्थसंकल्पात करांच्या दरांच्या विद्यमान पातळीच्या आधारावर, महसुली लेख्यात रु. ३,६४४.५५ कोटींची तूट दिसून येते. अर्थसंकल्पीय अंदाज पुढीलप्रमाणे आहेत :—

एक.—महसुली जमा रकमा—

(रुपये कोटीत)

ए. कर महसूल—

(ए) उत्पन्न व खर्च यांवरील कर	२०,१११.८८
(बी) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील कर	२६,७४७.५१
(सी) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील कर	१,२८,९८९.२४
				एकूण—ए	१,७५,८४८.६३

बी. करेतर महसूल—

(ए) व्याजाच्या जमा रकमा, लाभांश व नफा	१,२४०.२४
(बी) करेतर इतर महसूल—					
(एक) सर्वसाधारण सेवा	३,७५२.४६
(दोन) सामाजिक सेवा	७,६३८.२६
(तीन) आर्थिक सेवा	७,३६६.२६
				एकूण—बी	१९,९९७.२४

सी. सहायक अनुदाने व अंशदाने—

(ए) केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने—					
(एक)राज्य योजनांतर्गत योजनेकरिता	५७.०३
(दोन)केंद्रीय योजनांतर्गत योजना आणि केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत योजनांकरिता	१८,४३३.२४
(तीन)योजनेतर अनुदाने	६,४७३.९२
				एकूण—सी	२४,९६४.१९
				एकूण—महसुली जमा	२,२०,८१०.०५

दोन महसुली खर्च—

(ए) सर्वसाधारण सेवा	७६,७१७.०८
(बी) सामाजिक सेवा	९८,२९३.२७
(सी) आर्थिक सेवा	४०,९१९.८६
(डी) सहायक अनुदाने व अंशदाने	८,५२४.३७
				एकूण—महसुली खर्च	२,२४,४५४.६०
				शिल्लक(+)/तूट(—)	(—)३,६४४.५५

सुधारलेले अंदाज, २०१५-२०१६ व अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ यांची तुलना खालीलप्रमाणे आहे :—

(रुपये कोटीत)

			सुधारलेले अंदाज,	अर्थसंकल्प,
			२०१५-२०१६	२०१६-२०१७
महसुली जमा	१,९८,३२०.९१	२,२०,८१०.०५
महसुली खर्च	२,०७,६११.३४	२,२४,४५४.६१
			शिल्लक(+)/तूट(—)	(—) ९,२९०.४३ (—) ३,६४४.५५

अर्थसंकल्प, २०१६-२०१७ मध्ये स्थायी खर्चासाठी तरतूद करण्यात आलेली आहे. सन २०१५-२०१६ च्या सुधारित अंदाजातील आणि २०१६-२०१७ च्या अर्थसंकल्पातील तफावतीच्या प्रमुख बाबी आणि त्याबाबतची संक्षिप्त कारणे खालील विवरणपत्रात दर्शविली आहेत :-

(रुपये कोटीत)

प्रधान शीर्ष	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७	तफावत		शेरा
			वाढ (+)	घट (-)	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
जमा					
००२०, निगम कर	८६५१.०७	९९१२.५९	(+) १२६१.५२		सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००२१, निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर	६४७१.४९	७६८१.९७	(+) १२१०.४८		सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००२९, जमीन व महसूल	१९००.१९	३२००.१४	(+) १२९९.९५		भाडेपट्टी कराराची नुतनीकरण करण्याचे अपेक्षित असल्याने.
००३०, मुद्रांक व नोंदणी फी	२१५००.००	२३५४७.६६	(+) २०४७.६६		सर्वसाधारण वाढ
००३७, सीमा शुल्क	४४९९.९३	४९३९.१४	(+) ४३९.२१		सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००३८, संघ उत्पादन शुल्क	३५९६.५२	३९४६.२५	(+) ३४९.७३		सुधारित अंदाज केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सुधारित अंदाज २०१५-२०१६ वर आधारित आहेत.
००३९, राज्य उत्पादन शुल्क	१३६९९.९०	१५३४३.८६	(+) १६४३.९६		सर्वसाधारण वाढ
००४०, विक्रीकर	७४६१६.७७	८१४३७.६९	(+) ६८२०.९२		महसुलातील अपेक्षित वाढीमुळे.
००४१, वाहनावरील कर	५६९३.६७	६७५०.००	(+) १०५६.३३		सर्वसाधारण वाढ
००४९, व्याजाच्या जमा रकमा	२९७३.७०	११२२.३७	(-) १८५१.३३		प्रतिभूती ठेवीवरील व्याजामध्ये घट झाल्यामुळे.
००७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	६३४.४२	२४३०.१५	(+) १७९५.७३		मत्ता निर्मितीसाठी जमीन विक्रीच्या माध्यमातून अपेक्षित महसूल.
०२१६, गृहनिर्माण	६७.५७	१०६७.५७	(+) १०००.००		झोपडपट्टी पुनर्निर्माण योजनेअंतर्गत अतिरिक्त चटई निर्देशांकाच्या माध्यमातून अपेक्षित महसूल.
०२१७, नगरविकास	१०००.१३	५०००.१४	(+) ४०००.०१		अतिरिक्त चटई निर्देशांक व अतिरिक्त दरातील अपेक्षित महसूल.
०८५३, अलोहयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग	३०९५.७२	३४००.००	(+) ३०४.२८		सर्वसाधारण वाढ
खर्च					
२०४८ ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यासाठी विनियोजन.	२२२०.००	२६००.००	(+) ३८०.००		खुल्या बाजारातून उभारलेल्या कर्जाच्या प्रमाणात घसारा निधीत हस्तांतरण करण्यात येत असल्याने वाढ.
२०४९ व्याज प्रदाने	२६२१६.७२	२८२१९.८३	(+) २००३.१२		वर्षभरात अधिक कर्ज अपेक्षित असल्याने
२०७० इतर प्रशासनिक सेवा	३६८.२५	२४६५.४७	(+) २०९७.२२		महागाई भत्त्यासाठी करण्यात आलेली ठोक तरतूद
२०७१ निवृत्ती वेतने व इतर सेवा निवृत्ती लाभ	१६४९४.५३	१९०६७.८२	(+) २५७३.२९		प्रत्यक्ष परिगणनेवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज.

प्रधान शीर्ष (१)	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ (२)	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ (३)	तफावत		शेरा (५)
			वाढ (+) घट (-) (४)		
२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण	४३१८५.२८	४५८८९.२२	(+)	२७०३.९४	वेतन व वेतनेतर खर्चात वाढ झाल्यामुळे
२२१० वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	१०३६०.५०	९०५१.५४	(-)	१३०८.९६	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत
२२१५ पाणीपुरवठा व स्वच्छता	४१६५.५०	४८३२.९९	(+)	६६७.४९	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत
२२१७, नगरविकास	६८४०.७९	१०२३१.९५	(+)	३३९१.१६	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत
२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण.	९४७४.३३	१०८३३.२५	(+)	१३५८.९२	शिष्यवृत्तीसाठी तरतूद
२२३६ पोषण आहार	३५६६.२५	१३४०.७०	(-)	२२२५.५६	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत
२४०१ पीक संवर्धन	३९२८.२३	३५०२.८४	(-)	४२५.३९	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत
२५०५ पीक संवर्धन	३२५८.५६	४३७०.६६	(+)	१११२.१०	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत
२५१५ इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	२१९२.९९	७०४३.८०	(+)	४८५०.८१	चौदाव्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीवर आधारीत.
२८०१ वीज	९२२०.००	५५८८.८९	(-)	३६३१.११	सुधारित अंदाजामध्ये वीज ग्राहकांना वीज देयकात सवलत देण्यासाठी अर्थसहाय्याकरिता तरतूद केल्यामुळे.
२८५२ उद्योग	३२३६.९४	२६८६.०६	(-)	५५०.८८	सुधारित अंदाजामध्ये लघु व मध्यम उद्योगांना दिलेल्या अनुदानाचा समावेश असल्यामुळे.
३०५४ रस्ते व पूल	५८०६.२२	४७९१.६४	(-)	१०१४.५८	योजनांतर्गत नियतव्ययावर आधारीत

भांडवली विभाग

भांडवली खर्च

अन्नधान्य व्यवहारासंबंधातील भांडवली खर्चावरील रु. १,८४१.७५ कोटी तरतुदी व्यतिरिक्त २०१६-२०१७ “ या अर्थसंकल्पात भांडवली लेख्यांवरील खर्चासाठी रु. २९,१६३.९८ कोटी (निव्वळ) इतकी तरतूद केली आहे. एकूण भांडवली लेख्यांवरील तरतुदीचे विकास क्षेत्रनिहाय वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे आहे :-

					(रुपये कोटीत)
ए. सर्वसाधारण सेवांचा भांडवली लेखा	१,८८८.२४
बी. सामाजिक सेवांचा भांडवली लेखा	४,६९२.३५
सी. आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा	२४,४२५.१३
(एक) कृषि व संलग्न सेवांचा भांडवली लेखा	४,६४५.६०	
(दोन) ग्रामीण विकासाचा भांडवली लेखा	४,३९२.९४	
(तीन) डोंगराळ क्षेत्रावरील भांडवली लेखा	९०.५०	
(चार) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण यांचा भांडवली लेखा	८,४५४.६८	
(पाच) उर्जेचा भांडवली लेखा	१,१९७.१३	
(सहा) उद्योग व खनिजे यांवरील भांडवली लेखा	१४.८५	
(सात) वाहतुकीवरील भांडवली लेखा	५,०८२.७३	
(आठ) सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली लेखा	५४६.७१	
एकूण ..					३१,००५.७३

कर्जे व आगाऊ रकमा (संवितरण) यांसाठी २०१६-२०१७ “या अर्थसंकल्पात रु. १,५३१.८२ कोटींची तरतूद समाविष्ट करण्यात आली आहे. कर्जे व आगाऊ रकमांच्या महत्त्वाच्या बाबी खालीलप्रमाणे आहेत :-

(रुपये कोटीत)

(१) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्जे इ.	७५७.६३
(२) वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	३३९.०६
(३) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांच्याकरिता कर्जे	१४५.२१
(४) सहकारासाठी कर्जे	९५.३०
(५) नगरविकासासाठी कर्जे	१३९.४६
(६) इतर सामाजिक सेवांकरिता कर्जे	१७.९४

राखीव निधीच्या अंशदानाकरिता रु. १,९७९.९१ कोटी इतकी तरतूद निराळी ठेवण्यात आली असून त्यातील महत्त्वाच्या तरतुदी पुढीलप्रमाणे आहेत :-

(रुपये कोटीत)

(१) नैसर्गिक आपत्ती निवारण निधी	१,१६७.७५
(२) केंद्रीय मार्ग निधी	२००.००
(३) खनीज विकास निधी	१०.००
(४) रोजगार हमी निधी	४७५.००
(५) ग्रंथालय निधी	१२७.११

कर्जापोटी जमा होणाऱ्या रकमा पुढीलप्रमाणे आहेत :-

(रुपये कोटीत)

१ राष्ट्रीय अल्पबचत निधीतील राज्याचा हिस्सा	१,९६५.००
२ राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक	१,०००.००

अर्थसंकल्पात रु. १,१५०.७१ कोटींच्या कर्जाची एकूण वसुली जमा खाती नोंदविलेली असून त्यात पुढील प्रमुख कर्जे अंतर्भूत आहेत :-

(रुपये कोटीत)

(१) वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	४४५.३३
(२) शासकीय कर्मचाऱ्यांना कर्जे इ.	३३९.७५
(३) सहकारासाठी कर्जे	१४६.५४
(४) गृहनिर्माणासाठी कर्जे	१०४.६३
(५) पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे	३९.३५

विकास कार्यक्रम, २०१६-१७

वार्षिक योजना सन २०१६-२०१७ चे आकारमान रु. ५६,९९७.०० कोटी इतके निश्चित करण्यात आले आहे. त्यानुसार सन २०१६-२०१७ “ या अर्थसंकल्पात रु. ५६,९९७.०० कोटी इतकी तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्याचे प्रस्तावित केले आहे, त्यापैकी रु. ७,५६२.०२ कोटी जिल्हा योजनांसाठी आहे.

२. या अर्थसंकल्पामध्ये रु. ३२,८६६.०९ कोटी एवढ्या रकमेची तरतूद महसुली लेख्यावरील असून रु. २३,४१४.३८ कोटी भांडवली लेख्यावरील आणि रु. ७१६.५२ कोटी कर्जे व आगाऊ रकमा यांवरील आहे.

३. केंद्रीय व केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी रु. १८,४३३.२४ कोटी रुपये एवढ्या खर्चाची तरतूद या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे. (तेवढीच रक्कम जमा खाती दर्शवण्यात आली आहे.) यापैकी रु. १७,३८८.३३ कोटी रुपयांची तरतूद महसुली लेख्यावरील व उर्वरित रु. १,०४४.९१ कोटी रुपयांची तरतूद भांडवली लेख्यावरील व ऋणांवरील नियत खर्चासाठी असेल.

४. जनजाती क्षेत्र उपयोजनेसाठी एकूण रु. ६,२४६.६२ कोटींची तरतूद करण्यात आली असून राज्य योजनेखालील रु. ५,१०८.७० कोटी आणि केंद्र पुरस्कृत व केंद्रीय योजनेखालील रु. १,१३७.९२ कोटी अशी त्याची विगतवारी आहे.

वार्षिक योजना २०१६-२०१७ मधील नियतव्ययाची क्षेत्रनिहाय विभागणी पुढीलप्रमाणे आहे :-

(रुपये कोटीत)

			वार्षिक योजना २०१६-२०१७ (नियतव्यय)
१.	कृषी व संलग्न सेवा	..	५,४१२.१७
२.	ग्रामीण विकास	..	२,०२८.५९
३.	विशेष क्षेत्र कार्यक्रम	..	१७२.१६
४.	पाटबंधारे पूर नियंत्रण	..	८,१३६.६०
५.	ऊर्जा	..	३,५६०.३४
६.	उद्योग व खाण	..	३९५.४३
७.	परिवहन	..	७,७३७.२०
८.	विज्ञान, तंत्रज्ञान व पर्यावरण	..	६७.२२
९.	सामान्य आर्थिक सेवा	..	१,०८९.९३
१०.	सामाजिक व सामूहिक सेवा	..	२४,५९७.००
११.	सामान्य सेवा	..	२,५५९.६७
१२.	इतर कार्यक्रम	..	१,२४०.६९
एकूण			५६,९९७.००

एकूण वित्तीय स्थिती

सन २०१६-२०१७ मधील एकूण अर्थसंकल्पीय स्थिती पुढे दर्शविल्याप्रमाणे रु. २,४४०.३५ कोटींची तूट दर्शविते :—

(रुपये कोटीत)

अर्थसंकल्पीय अंदाज
२०१६-२०१७

महसुली लेखा—

महसुली जमा	२,२०,८१०.०५
महसुली खर्च	२,२४,४५४.६१
						एकूण—महसुली तूट	३६,४४.५५

भांडवली लेखा—

जमा रकमा—

राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	४५,९६५.००
केंद्र सरकारची कर्जे	१,०९९.१८
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	१,१५०.७१
लोकलेखा—राखीव निधीकडील हस्तांतरणे	१,९७९.९१
लोकलेखा—इतर	५,१०,२८८.२८
						एकूण—जमा रकमा	५,६०,४८३.०८

खर्च—

भांडवली खर्च (निव्वळ)	३१,००५.७३
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	१२,६५४.७५
केंद्र सरकारची कर्जे	१,११७.०४
राज्य शासनाने दिलेली कर्जे व आगाऊ रकमा	१,५३१.८१
लोकलेखा—राखीव निधीतून केलेला खर्च	२,६७७.२०
लोकलेखा—इतर	५,०७,८३६.०९
						एकूण—खर्च	५,५६,८२२.६२
						भांडवली लेख्यातील शिल्लक	३,६६०.४६
						शिल्लक	१५.९१
						सुरुवातीची शिल्लक	(—) २,४५६.२६
						तूट	२,४४०.३५

सुधीर श्रीवास्तव,

अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग.

विवरणपत्र

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३७१ (२) (ब) अन्वये पारित “ विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळे आदेश, २०११ ” मधील कलम ७ अन्वये महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी २०१६-२०१७ “ या वार्षिक योजनेतील केलेल्या नियतव्ययाच्या वाटपाबाबतचे विवरणपत्र.

२०१६-२०१७ मध्ये योजनांतर्गत एकूण रु. ५६,९९७.०० कोटी एवढाअर्थसंकल्पित होणारा नियतव्यय राज्य शासनास उपलब्ध असेल असा अंदाज करण्यात आला आहे. ज्या योजनांचा आणि प्रकल्पांचा लाभ संपूर्ण राज्यात होतो अशा योजनांवरील खर्च आणि ज्या योजना/प्रकल्पांचा नियतव्यय विभाजनीय नाही असे एकूण रु. १७,१९६.४६ कोटी राखून ठेवून उर्वरित रु. ३९,८००.५४ कोटी नियतव्ययाचे विकास मंडळांच्या कार्यक्षेत्रासाठी मा. राज्यपालांनी खालीलप्रमाणे वाटप करण्यास मान्यता दिली आहे.

२०१६-२०१७ साठी राज्यपालांनी योजनांतर्गत खर्चासाठी नियतव्ययाचे केलेले वाटप :—

		(रुपये कोटीत)				
अनु- क्रमांक	विकास मंडळाचे नाव	नियतव्यय				
(१)	(२)	(३)				
१	विदर्भ विकास मंडळ	१२,७०१.६०
२	मराठवाडा विकास मंडळ	६,८१३.१४
३	उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ	२०,२८५.८०
					एकूण	३९,८००.५४

INTRODUCTORY NOTE

Government accounts are kept in three parts, namely :—

Part-I	Consolidated Fund
Part-II	Contingency Fund
Part-III	Public Account.

The outlays on the various activities of Government are met from the Consolidated Fund which is made up of revenue receipts, loans raised and recoveries of loans and advances made by the State Government. Necessary demands for grants are placed before the Legislature before the beginning of the financial year and supplementary demands are presented from time to time in the course of the financial year for this purpose. The grants so passed by the Legislature are incorporated in an Appropriation Act or in Supplementary Appropriation Acts, authorising the necessary appropriations from the Consolidated Fund. These grants are made department-wise in respect of each major head of account controlled by the respective administrative departments of Mantralaya except for expenditure on Building Works, Tribal Area Sub-Plan and Plan provisions for removal of regional imbalance for which composite demands are obtained under concerned departments of Mantralaya. However, where it is not possible to obtain composite demand for removal of regional imbalance, the requisite provisions have been exhibited separately under the concerned functional major heads.

2. During the course of the year, however, occasions do arise when provisions made for certain items of expenditure are found inadequate or when urgent and emergent items of expenditure, not provided for in the budget have to be financed. To meet such situations, Government is empowered to meet additional expenditure in respect of approved items of expenditure by reappropriating savings, if available, under other items within the same grant. In case, where such savings are not forthcoming or a new item of expenditure has to be financed in anticipation of the approval of the Legislature, expenditure is initially met from the Contingency Fund set up under Article 267 (2) of the Constitution. The withdrawals from the Contingency Fund are recouped to the Fund by presenting supplementary demands to the Legislature, giving all the details of expenditure incurred in anticipation of the approval of the Legislature.

3. The third part of Government accounts *viz.* Public Account records transactions relating to public moneys other than those mentioned above. These transactions relate to Reserve Funds set up by Government. Transactions of banking nature, such as, temporary deposits by the public in the course of their dealing with Government, deposits of local bodies and remittances between different Governments or between different treasuries of the State Government, are also recorded in the Public Account. Investments of surplus cash balances of the State are also made through this account.

4. Since 1981-82 it has been the practice to present the State Budget to the State Legislature after the Central Budget is presented to the Parliament. The Budget Estimates for 2016-2017 include provisions for standing charges and for schemes already under execution after allowing for a normal increase over the current year level of expenditure as well as new schemes listed in the Budget Memorandum. Although the discussion on Demands will be completed and the Demands will be voted in current session of the Legislature, since the date of voting would extend in the months of April 2016 it is proposed to obtain a "Vote on Account" to meet the current expenditure of Government for the first two months of the year 2016-2017.

5. The variations in regard to the Revised Estimates and Actuals for the year 2014-2015, the Budget Estimates and the Revised Estimates of the year 2015-2016 and the salient features of the Budget Estimates, 2016-2017, are indicated below :—

I—ACTUALS, 2014-2015

A—REVENUE SECTION

The actuals for 2014-2015 reveals a Deficit of Rs. 12,137.66 crore against the Deficit of Rs. 13,883.41 crore as estimated in the Revised Estimate.

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2014-2015	Actuals, 2014-2015	Betterment (+) Worsening (—)
Receipts	1,80,793.90	1,65,415.45	(—) 15,378.45
Expenditure	1,94,677.31	1,77,553.11	(—) 17,124.20
Surplus (+) or Deficit (—)				(—) 13,883.41	(—) 12,137.66	(+) 1,745.75

Further break-up of the above deficit is shown below :—

(A) Receipts—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2014-2015	Actuals, 2014-2015	Variations
(a) Tax Revenue	1,36,614.92	1,32,693.93	(—) 3,920.99
(b) Non-Tax Revenue	13,519.70	12,580.88	(—) 938.82
(c) Grant-in-aid and Contribution	30,659.28	20,140.64	(—) 10,518.64
Total				1,80,793.90	1,65,415.45	(—) 15,378.45

The revenue receipts reveals a decrease of Rs. 15,378.45 crore comprising of decrease in “ Grant-in-aid and contribution ” (Rs. 10,518.64 crore), “ Tax-revenue (Rs. 3,920.99 crore)” and decrease in Non-Tax Revenue (Rs. 938.82 Crore) ” The decrease in tax revenue mainly shown as follows :—

The decrease in Tax Revenue is mainly under “ 0043, Taxes and Duties on Electricity (Rs. 2,223.15),” “ 0040, Sales Tax (Rs. 1,623.31),” “ 0029, Land Revenue (Rs. 600.91 crores) ”, “ 0042, Taxes on Goods and Passengers (Rs. 511.24 crores) ”, “ 0044, Service Tax (Rs. 162.74 Crore) ”, “ 0038, Union excise Duty (Rs. 142.69 Crore) ”, “ 0039, State Excise Tax (Rs. 102.92 crores) ” and however there is increase in “ 0045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services (Rs. 708.10 crores) ”, “ 0030, Stamps and Registration Fees (Rs. 538.56 crore), “ 0020, Corporation Tax (Rs. 312.61 crores) ”, “ 0041, Taxes on Vehicles (Rs. 160.80 crores) ”.

The decrease in Non-Tax revenue mainly due to “ 0853, Non ferrous Mining and Metallurgical industries (Rs. 431.15 crore)”, “ 0404, Dairy Development (Rs. 380.21 crore) ”, “ 0801, Power (Rs. 326.23 crore)”, “ 0055, Police (Rs. 230.50 crore) ”, “ 0406, Forestry and Wild Life (Rs. 142.28 crore) ”.

This decrease is partly counter balanced by more receipts in “ 0049, Interest Receipts (Rs. 377.75 crore) ”, “ 0217, Urban Development (Rs. 237.04 crores) ”, “ 0070, Other Administrative Services (Rs. 118.07 crore) ”, “ 0235, Social Security and Welfare (Rs. 61.54 crore) ”, “ 0210, Medical and Public Health (Rs. 48.66 crore) ”.

The decrease of Rs. 10,518.64 crore under Grant-in-aid and contribution is mainly due to less receipts under 1601, Grant-in-aid from Central Government.

(B) Expenditure—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2014-2015	Actuals, 2014-2015	Variations
(A) General Services	63,605.29	60,485.76	(—) 3,119.53
(B) Social Services	87,270.50	76,952.49	(—) 10,318.01
(C) Economic Services	41,073.66	37,686.57	(—) 3,387.09
(D) Grant-in-aid and Contributions	2,727.86	2,428.29	(—) 299.57
Total				1,94,677.31	1,77,553.11	(—) 17,124.20

The Revenue Expenditure reveals a decrease of Rs. 17,124.20 crore. The decrease in expenditure is under “ A—General Services ” (Rs. 3,119.53 crore), “ B-Social Services ” (Rs. 10,318.01 crore) ”, “ C—Economic Services ” (Rs. 3,387.09 crore) and in “ D—Grant-in-Aid and Contributions ” (Rs. 299.57 crore) ”.

The decrease in expenditure under “ A General Services ” is mainly under : “ 2055, Police (Rs. 1,254.98 crore) ”, “ 2014, Administration of Justice (Rs. 436.13 crore) ”, “ 2049, Interest Payment (Rs. 318.51 crore) ”, “ 2053, District Administration (Rs. 304.08 crore) ”, “ 2071, Pension and Other Retirement Benefits (Rs. 210.47 crore) ”, “ 2040, Taxes on Sales, Trade etc. (Rs. 115.35 crore) ”, “ 2029, Land Revenue (Rs. 105.25 crore) ”, “ 2059, Public Works (Rs. 73.41 crore) ”.

The decrease in expenditure under “ B- Social Services is mainly under “ 2210, Medical and Public Health (Rs. 1,761.63 crore) ”, “ 2217, Urban Development (Rs. 1,579.72 crore) ”, “ 2245, Relief on Account of Natural Calamities (Rs. 1,464.08 crore) ”, “ 2202, General Education (Rs. 1,431.02 crore) ”, “ 2216, Housing (Rs. 949.00 crore) ”, “ 2225, Welfare of Scheduled Caste, Scheduled Tribes and Other Backward Classes (Rs. 929.55 crore)”, “ 2215, Water Supply and Sanitation (Rs. 800.25 crore) ”, “ 2235, Social Security and Welfare (Rs. 372.01 crore) ”, “ 2236, Nutrition (Rs. 339.61 crore) ”.

The decrease in expenditure under “ C-Economic Services is mainly under, “ 2515, Other Rural Development Programme (Rs. 710.89 crore) ”, “ 2401, Crop Husbandry (Rs. 613.95 crore) ”, “ 3054, Road and Bridges (Rs. 408.80 crore) ”, “ 3454, Census Surveys and Statistics (Rs. 297.98 crore) ”, “ 2505, Rural Employment (Rs. 274.26 crore) ”, “ 2501, Special Programmes for Rural Development (Rs. 189.24 crore) ”, “ 2702, Minor Irrigation (Rs. 185.87 crore) ”.

This decrease is partly counter balanced by increase in expenditure shown as follows :— “ 2404, Dairy Development (Rs. 1.21 crore) ”.

The decrease of Rs. 299.57 crore under “ D-Grant-in-aid and Contributions ” is mainly due to less receipts under “3606, Aid, Materials and Equipments (Rs. 253.50 crore)”, “ 3604, Compensation and Assignment to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions (Rs. 46.07 crore) ”.

Capital Expenditure

In Capital Expenditure outside Revenue Account, as against Revised Estimates of Rs. 23,342.22 crore, the Actual Expenditure is Rs. 19,523.47 crore, showing a decrease of Rs. 3,818.75 crore.

The decrease in Capital expenditure is mainly under, “ 4402, Capital Outlay on Soil and Water Conservation (Rs. 1,417.39) ”, “ 4701, Capital Outlay on Major and Medium Irrigation (Rs. 732.87 crores) ”, “ 4801, Capital Outlay on Power Projects (Rs. 511.25 crore) ”, “ 4225, Capital Outlay on Welfare of SC., ST., OBC. and Minorities (Rs. 494.48 crore) ”, “ 4059, Capital Outlay on Public Works (Rs. 222.14 crore) ”.

This decrease is partly counterbalanced by increase in expenditure shown as follows — “ 4408, Capital Outlay on Food, Storage and warehousing (Rs. 775.02)”, “ 4406, Capital Outlay on Forestry and Wild Life (Rs. 21.89).”

Debt Section

Receipts—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2014-2015	Actuals, 2014-2015	Variations
(e) Public Debt	39,122.30	35,726.18	(—) 3,396.12
(f) Loans and Advances	1,034.90	975.08	(—) 59.82
Total				40,157.20	36,701.26	(—) 3,455.94

The Revised Estimates under “ Public Debt—Receipts ” is Rs. 39,122.30 crore. Against this, actuals are Rs. 35,726.18 crore indicating a decrease of Rs. 3,396.12 crore.

There is decrease in receipts under F—Loans and Advances ” (Rs. 59.82 crore).

Disbursements—

				(Rs. crore)		
				Revised Estimates, 2014-2015	Actuals, 2014-2015	Variations
(e) Public Debt	11,857.81	15,180.68	(+) 3,322.87
(f) Loans and Advances	1,055.29	1,140.55	(+) 85.26
Total				12,913.10	16,321.23	(+) 3,408.13

A Increase under “ Repayment of Public Debt ” is (Rs. 3,322.87 crore) and there is also a increase of Rs. 85.26 crore under “ Disbursement of Loans and Advances ” which is due to increase in expenditure under various Major heads.

II. REVISED ESTIMATES, 2015-2016

OVERALL FINANCIAL POSITION

The Budget Estimates for 2015-2016 anticipated Surplus of Rs. 87.60 Crore. The Revised Estimates, 2015-2016 reveal a deficit of Rs. 2,456.26 Crore as shown in column (3) of the statement below :—

(Rs. Crore)

	Budget Estimates, 2015-2016 (2)	Revised Estimates, 2015-2016 (3)
(1)		
<i>Revenue Account—</i>		
Revenue Receipts	1,98,230.50	1,98,320.91
Revenue Expenditure	2,01,987.90	2,07,611.34
Revenue Surplus (+)/Deficit(—) ...	(—)3,757.40	(—)9,290.43
<i>Capital Account—</i>		
<i>Receipts—</i>		
Internal Debt of the State Government	34,506.70	36,465.00
Central Loans	4,544.95	1,099.18
Loans and Advances by the State Government ...	1,098.45	1,056.90
Public Account—Contributions to Reserve Funds ...	1,265.43	1,765.80
Public Account—Other	4,44,444.42	4,71,759.01
Contingency Fund
Inter-State Settlement
Total Receipts ...	4,85,859.95	5,12,145.89
<i>Capital Account Expenditure—</i>		
Capital Outlay (Net)	27,104.22	28,426.82
Internal Debt of the State Government	11,887.98	9,141.84
Central Loans	1,076.15	855.71
Loans and Advances by State Government	969.83	1,289.19
Public Account-Expenditure met from Reserve Funds ...	2,325.02	3,617.40
Public Account—Other	4,38,632.00	4,59,715.66
Total Expenditure ...	4,81,995.45	5,03,046.62
Surplus / Deficit on Capital Account ...	3,864.50	9,099.67
Surplus/Deficit(—) ...	107.10	(—)190.76
Opening Balance ...	(—)19.50	(—)2,265.47
Surplus/Deficit(—) ...	(+)87.60	(—)2,456.24

REVISED ESTIMATES, 2015-2016**REVENUE SECTION**

The receipts shows an increase of Rs. 90.41 crore and expenditure shows a increase of Rs. 5,623.44 crore. Increase in revenue receipts is mainly due to showing increase in Grants-in-Aid from Central Government.

The major items of variations in the budgeted receipts and expenditure and the revised estimates are indicated in the statement below:—

(Rs. crore)

Major Head of Account (1)	Budget Estimates, 2015-2016 (2)	Revised Estimates, 2015-2016 (3)	Variation Increase(+) Decrease(—) (4)	Remarks (5)
Receipts				
0020, Corporation Tax	9617.39	8651.07	(–) 966.32	The Estimates are based on the devloution from Central Government.
0021, Taxes on Income other than Corporation Tax.	7100.41	6471.49	(–) 628.22	The Estimates are based on the devloution from Central Government.
0029, Land Revenue	3200.14	1900.19	(–) 1299.95	Reneval of lease rent could not be implemented during the year. Hence, reduction in the receipt.
0030, Stamps and Registration Fees	21000.00	21500.00	(+) 500.00	Revised Estimates are based on trend of actual receipt during the year.
0038, Union Excise Duty	2903.22	3596.52	(+) 693.30	The Estimates are based on the devloution from Central Government.
0043, Taxes and Duties on Electricity.	7150.00	7650.00	(+) 500.00	Revised Estimates are based on trend of actual receipt during the year.
0075, Miscellaneous General Services	2434.42	634.42	(–) 1800.00	In Budget Estimate Additional Receipt anticipated from Sale of Land property
0216, Housing	1067.57	67.57	(–) 1000.00	Decrease is due to non receipt of anticipated revenue from the additional F.S.I. given under SRA Scheme.
0217, Urban Development	5000.14	1000.13	(–) 4000.01	Decrease is due to non receipt of anticipated Sale of additional F.S.I. and additional premium rates.
1601, Grants-in-Aid from Central Government.	17868.97	24981.51	(+) 7112.55	More Receipt on account of Centrally sponsored plan schemes.
Expenditure				
2049, Interest Payment	27662.56	26216.72	(–) 1445.84	Less loan will be received during the course of year
2059, Public works	1614.61	1268.98	(–) 345.63	Due to Economy measures in non-plan expenditure.
2070, Other Administrative Services	1960.68	368.25	(–) 1592.43	Budget Estimates includes lumpsum provision for increase in Dearness Allowance.
2075, Miscellaneous General Services	2007.54	136.72	(–) 1870.82	Budget Estimates includes lumpsum provision for State Finance Commission.
2210, Medical and Public Health	9415.08	10360.50	(+) 945.42	Based on revised plan allocation
2211, Family Welfare	74.68	757.01	(+) 682.32	Based on revised plan allocation
2217, Urban Development	5861.60	6840.79	(+) 979.19	Provision for developmental aid to Municipal Corporation and Municipal Council.

Major Head of Account (1)	Budget Estimates 2014-2015 (2)	Revised Estimates 2014-2015 (3)	Variation Increase (+) Decrease(—) (4)	Brief Explanation (5)
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward, Classes and Minorities.	10243.38	9474.33	(–) 769.05	Based on Revised Plan allocation
2235, Social Securities and Welfare	3704.69	4447.28	(+) 742.59	Based on Revised Plan allocation
2236, Nutrition	3018.79	3566.25	(+) 547.46	Based on Revised Plan allocation
2245, Relief on Account of Natural Calamities.	625.48	5320.51	(+) 4695.03	Revised estimate includes additional provision for financial assistance to farmers affected by natural calamities like heavy rains etc.
2401, Crop Husbandry	3029.10	3928.23	(+) 899.13	Due to additional provision for Crop Insurance Scheme.
2425, Co-operation	1003.46	1358.57	(+) 355.12	Additional provision for Punjabrao Deshmukh Interest Rebet Scheme and Interest subsidy of 1% providing short term loan to the farmer.
2505, Rural Employment	2650.74	3258.56	(+) 607.82	Based on Revised Plan allocation
2801, Power	6186.75	9220.00	(+) 3033.25	Revised Estimates include provision for subsidy to the electricity consumer in the State.
3054, Roads and Bridges	4309.36	5806.22	(+) 1496.86	Increase in maintenance expenditure
3604, Compensation and Assignments account Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions.	2327.87	5673.85	(+) 3345.98	Additional provision to the local Bodies on account Compensation and Assignments.

CAPITAL SECTION

The Revised Estimates 2015-2016 have been placed at Rs. 28426.82 crore against the Budget Estimates 2015-2016 Rs. 27104.22 crore as under :—

(Rs. crore)

		Budget Estimates, 2015-2016	Revised Estimates, 2015-2016
(a) Capital Outlay on Food Transaction	...	924.80	1,407.96
(b) Capital Outlay on Schemes other than Food Transactions	...	26,179.43	27,018.86
	Total ...	27,104.22	28,426.82

Capital outlay other than Food Transaction shows an decrease of Rs. 839.43 crore. Against the Budget Estimates 2015-2016 of Rs. 1098.45 crore for Loans and Advances, the Revised Estimates, 2015-2016 are Rs. 1,056.90 crore showing an decrease of Rs. 41.55 crore. On the disbursement side of Loans and Advances, Budget Estimates were Rs. 969.83 crore and the Revised Estimates are Rs. 1,289.19 crore, resulting in an increase of Rs. 319.36 crore.

BUDGET ESTIMATES, 2016-2017**REVENUE SECTION**

The Budget Estimates, 2016-2017 reveal a Deficit of Rs. 3,644.55 crore on Revenue account on the basis of existing level of tax rates. The estimates are as follows :—

						(Rs. crore)
I. Revenue Receipts—						
A. Tax Revenue—						
(a) Taxes on Income and Expenditure...	20,111.88
(b) Taxes on Property and Capital Transactions...	26,747.51
(c) Taxes on Commodities and Services	1,28,989.24
					Total—A	1,75,848.63
B. Non-Tax Revenue—						
(a) Interest Receipts, Dividends and Profits	1,240.24
(b) Other Non-Tax Revenue—						
(i) General Services	3,752.46
(ii) Social and Community Services	7,638.26
(iii) Economic Services	7,366.26
					Total—B	19,997.24
C. Grants-in-aid and Contributions—						
(a) Grants-in-aid from Central Government—						
(i) For State Plan Schemes	57.03
(ii) For Central Plan Scheme and Centrally Sponsored Plan Schemes	18,433.24
(iii) Non-Plan Grants	6,473.92
					Total—C	24,964.19
					Total—Revenue Receipts	2,20,810.05
II. Revenue Expenditure—						
A. General Services	76,717.08
B. Social Services	98,293.27
C. Economic Services	40,919.86
D. Grants-in-aid and Contributions	8,524.37
					Total—Revenue Expenditure	2,24,454.60
					Surplus/Deficit(—)	(—) 3,644.55

The comparative position of the Revised Estimates, 2015-2016 and Budget Estimates, 2016-2017 is as follows :—

						(Rs. crore)	
						Revised	Budget
						Estimates,	Estimates,
						2015-2016	2016-2017
Revenue Receipts	1,98,320.91	2,20,810.05
Revenue Expenditure	2,07,611.34	2,24,454.61
					Revenue Surplus/Deficit(—)	(—) 9,290.43	(—) 3,644.55

The Budget Estimates, 2016-2017 provide for standing charges. Main items of variations in Revised Estimates, 2015-2016 and Budget Estimates, 2016-2017, and brief reasons thereof are indicated in the sub-joined statement.

(Rs. crore)

Major Head of Account (1)	Revised Estimates, 2015-2016 (2)	Budget Estimates, 2016-2017 (3)	Variation Increase (+) Decrease (—) (4)	Explanation (5)
Receipts				
0020, Corporation Tax	8651.07	9912.59	(+) 1261.52	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0021, Taxes on income other than	6471.49	7681.97	(+) 1210.48	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0029, Land Revenue	1900.19	3200.14	(+) 1299.95	Increase is due to anticipated renewal in lease rent.
0030, Stamps & Registration Fee	21500.00	23547.66	(+) 2047.66	Normal Growth.
0037, Customs	4499.93	4939.14	(+) 439.21	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0038, Union Excise Duty	3596.52	3946.25	(+) 349.73	The Estimates are based on the devloutions from the Central Government.
0039, State Excise	13699.90	15343.86	(+) 1643.96	Normal Growth.
0040, Sales Tax	74616.77	81437.69	(+) 6820.92	Anticipated Growth in Revenue
0041, Taxes on Vehicles	5693.67	6750.00	(+) 1056.33	Normal Growth.
0049, Intrest Receipt	2973.70	1122.37	(—) 1851.33	Due to decrease in interest on account of treasury bills.
0075, Miscellaneous General Services	634.42	2430.15	(+) 1795.73	Expected Revenue from land value based projects.
0216, Housing	67.57	1067.57	(+) 1000.00	Increased Revenue is Expected from the additional F.S.I. given under S.R.A. Scheme.
0217, Urban Development	1000.13	5000.14	(+) 4000.01	Increase is due to anticipated sale of additional F.S.I. and additional premium rates.
0853, Non-Ferrous Mining and Metallurgical Industries	3095.72	3400.00	(+) 304.28	Normal growth.
Expenditure				
2048, Appropriation for Reduction or Avoidance of Debt.	2220.00	2600.00	(+) 380.00	Increase is due to more transfer in sinking fund due to incrence in the balance of open market borrowings.
2049, Interest Payment	26216.72	28219.83	(+) 2003.12	Increase is due to additional loans will be received during the course of the year.
2070, Other Administrative Services	368.25	2465.47	(+) 2097.22	Lump provision on account of Dearness Allowance.
2071, Pension and Other Retirement	16494.53	19067.82	(+) 2573.29	Budget Estimates base on actual requirement.
2202, General Education	43185.28	45889.22	(+) 2703.94	Increase in salary and non-salay expenditure.
2210, Medical and Public Health	10360.50	9051.54	(—) 1308.96	Based on portion of sanctioned plan allocate budgeted.

Major Head of Account (1)	Revised Estimates, 2015-2016 (2)	Budget Estimates, 2016-2017 (3)	Variation Increase (+) Decrease (—) (4)	Explanation (5)
2215, Water Supply and Sanitation	4165.50	4832.99	(+ 667.49	Based on sanctioned plan allocate Budgeted.
2217, Urban Development	6840.79	10321.95	(+ 3391.16	Based on sanctioned plan allocate Budgeted.
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.	9474.33	10833.25	(+ 1358.92	Provisions for Scholarship Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.
2236, Nutrition	3566.25	1340.70	(—) 2225.56	Based on sanctioned plan allocate Budgeted.
2401, Crop Husbandry	3928.23	3502.84	(—) 425.39	Based on portion of sanctioned plan allocate budgeted.
2505, Rural Employment	3258.56	4370.66	(+ 1112.10	Based on sanctioned plan allocate Budgeted.
2515, Other Rural development Programme	2192.99	7043.00	(+ 4850.81	Based on recommendations of 14th Finance Commission.
2801, Power	9220.00	5588.89	(—) 3631.11	Revised Estimates include provision for subsidy to the Electricity Consumer in the State.
2852, Industries	3236.94	2686.06	(—) 550.88	Revised Estimates include additional provision on account of incentive package schemes.
3054, Roads and Bridges	5806.22	4791.64	(—) 1014.58	Based on portion of sanctioned plan allocate budgeted.

CAPITALSECTION

Capital Expenditure

Excluding the provision of Rs. 1841.75 crore on account of Capital Outlay on Food Rs. 29163.98 crore (Net) are provided in the Budget Estimates 2016-2017. The sectoral classification of the total Capital account provisions are as follow :—

	(Rs. crore)
A.. Capital Account of General Services	1888.24
B. Capital Account of Social Services	4692.35
C. Capital Account of Economic Services	24425.13
(a) Capital Account of Agriculture and Allied Services.	4645.60
(b) Capital Outlay on Rural Development Programmes	4392.94
(c) Capital Outlay on Hill Areas	90.50
(d) Capital Account of Irrigation and Flood Control.	8454.68
(e) Capital Account of Energy.	1197.13
(f) Capital Account of Industries and Minerals	14.85
(g) Capital Account of Transport.	5082.73
(h) Capital Account of General Economic Services	546.71
Total ...	31005.73

A Provision of Rs. 1531.82 crore for Loans and advances (disbursement) has been included in the Budget Estimates 2016-2017. The important items of Loans and Advances are as under :—

					(Rs. crore)
(1) Loans to Government Servants, etc.	757.63
(2) Loans for Power Projects				...	339.06
(3) Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.			145.21
(4) Loans for Co-operation.	95.30
(5) Loans for Urban Development			139.46
(6) Loans for Other Social Services			17.94

A provision of Rs. 1979.91 crore has been transferred to Funds for expenditure to be met from Reserve Funds.

Important provisions are as follow :—

					(Rs. crore)
(1) State Disaster Response Fund	1167.75
(2) Central Road Fund	200.00
(3) Mining Development Fund			10.00
(4) Employment Guarantee Fund	475.00
(5) Library Fund	127.11

Credit has been taken in the budget for Loans as follows :—

					(Rs. crore)
1. State's share in Small Saving Collections received as loan				...	1965.00
2. National Agricultural and Rural Development Bank	1000.00

Credit has also been taken in the Budget on account of total Loan recovery of Rs. 1150.71 crore comprising mainly the following loans :—

					(Rs. crore)
(1) Loans for Power Projects	445.33
(2) Loans to Government servants, etc	339.75
(3) Loans for Co-operation	146.54
(4) Loans for Housing	104.63
(5) Loans for Water Supply and Sanitation			39.35

DEVELOPMENT PROGRAMME, 2016-2017

The annual plan for the year 2016-2017 contemplates a development programme of Rs. 56,997 crore Accordingly the amount of Rs. 56,997 crore is proposed to be budgetted, which includes Rs. 7,562.02 crore for District Plan.

2. The Budget Estimates includes Rs. 32,866.09 crore on Revenue Account, Rs. 23,414.38 crore on Capital Account and Rs. 716.52 crore on debt account.

3. The Budget also provides for Rs. 18,433.24 crore for Central and Centrally Sponsored Schemes of which Rs. 17,388.33 crore is on Revenue Account and balance Rs. 1,044.91 crore on Capital Account which is inclusive of Debt.

4. A total of Rs. 6,246.62 crore is for Tribal Area Sub Plan, comprising of Rs. 5,108.70 crore under State Plan and Rs. 1,137.92 crore under Centrally Sponsored and Central Plan.

Sectorwise position of the plan outlay for the year 2016-2017 is as follows :—

(Rs. crore)

Sector	Annual Plan 2016-2017 (Allocated)
1. Agriculture and Allied Services	5412.17
2. Rural Development	2028.59
3. Special Areas Programmes	172.16
4. Irrigation and Flood Control	8136.60
5. Power.	3560.34
6. Industries and Mineral	395.43
7. Transport	7737.20
8. Science, Technology and Environment	67.22
9. General Economic Services	1089.93
10. Social and Community Services	24597.00
11. General Services	2559.67
12. Other Programmes	1240.69
Grand Total	56997.00

OVERALL FINANCIAL POSITION

The overall position in 2016-2017 reveals a Deficit of Rs. 2440.35 crore as follow:-

								(Rs. crore)
								Budget Estimates
								2016-2017
								<hr/>
<i>Revenue Account—</i>								
Revenue Receipts	220810.05
Revenue Expenditure	224454.61
								<hr/>
Revenue Deficit							...	3644.55
								<hr/>
<i>Capital Account—</i>								
<i>Receipts—</i>								
Internal Debt of the State Government	45965.00
Central Loans	1099.18
Loans and Advances by the State Government	1150.71
Public Account—Contributions to Reserve Funds	1979.91
Public Account—Other	510288.28
								<hr/>
Total—Receipts							...	560483.08
								<hr/>
<i>Capital Account—</i>								
<i>Expenditure—</i>								
Capital Outlay (Net)	31005.73
Internal Debt of the State Government	12654.75
Central Loans	1117.04
Loans and Advances by the State Government	1531.81
Public Account—Expenditure met from Reserve Funds	2677.20
Public Account—Other	507836.09
								<hr/>
Total—Expenditure							...	556822.62
								<hr/>
Surplus on Capital Account							...	3660.46
								<hr/>
Surplus							...	15.91
								<hr/>
Opening Balance							...	(—)2456.26
								<hr/>
Deficit							...	2440.35
								<hr/>

SUDHIR SHRIVASTAVA,
Additional Chief Secretary, Finance Department.

ANNEXURE

Statement of allocation of Annual Plan Funds by the Governor of Maharashtra for the year 2016-2017 under Clause 7 of the Development Boards for Vidarbha, Marathwada and Rest of Maharashtra Order, 2011 issued under Article 371 (2)(b) of the Constitution of India.

The total budgetable funds available to the State Government for Plan expenditure during the year 2016-2017 are estimated to be Rs. 56,997.00 crore. From the total budgetable funds a sum of Rs. 17,196.46 crore has to be set aside for expenditure on schemes and projects which shall benefit the State as a whole and for the schemes/projects which are non divisible. Overall allocation of the remaining amount of Rs. 39,800.54 crore over the areas of the three Development Boards as approved by the Honourable Governor is as follows :—

Table of allocations of Plan expenditure by the Honourable Governor for the year 2016-2017.

Sr. No.	Development Board				Outlay (Rs. in crores)
(1)	(2)				(3)
1	Vidarbha Development Board	12,701.60
2	Marathwada Development Board	6,813.14
3	Rest of Maharashtra Development Board	20,285.80
				Total ...	39,800.54

२०१४-२०१५ च्या प्रत्यक्ष रकमा, २०१५-२०१६ चा अर्थसंकल्प व सुधारलेले अंदाज

आणि २०१६-२०१७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज

यांचे शीर्षवार आकडे दर्शविणारी विवरणपत्रे

STATEMENT SHOWING MAJOR HEADWISE FIGURES OF ACTUALS, 2014-2015

BUDGET AND REVISED ESTIMATES, 2015-2016

AND

BUDGET ESTIMATES, 2016-2017

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

महसुलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
भाग एक—एकत्रित निधी Part I—CONSOLIDATED FUND				
एक—महसुली जमा 1. REVENUE RECEIPTS				
ए. कर महसूल— A. Tax Revenue—				
(ए) उत्पन्न व खर्च यांवरील कर— (a) Taxes on Income and Expenditure—				
निगम कर 0020, Corporation Tax—	61,47,05,00	96,17,39,00	86,51,07,00	99,12,59,00
निगम कराव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नावरील कर 0021, Taxes on Income other than Corporation Tax—	43,89,58,01	71,00,41,00	64,71,49,00	76,81,97,00
कृषी उत्पन्नावरील कर 0022, Taxes on Agricultural Income
उत्पन्न व खर्च यांवरील इतर कर 0028, Other Taxes on Income and Expenditure—	21,74,84,95	23,09,47,00	23,09,47,00	25,17,32,00
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	1,27,11,47,96	1,90,27,27,00	1,74,32,03,00	2,01,11,88,00
(बी) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील कर— (b) Taxes on Property and Capital Transactions—				
जमीन महसूल, 0029, Land Revenue	12,72,38,10	32,00,14,50	19,00,19,10	32,00,14,50
मुद्रांक व नोंदणी फी 0030, Stamps and Registration Fees	1,99,59,28,85	2,10,00,00,02	2,15,00,00,12	2,35,47,66,12
संपदा शुल्क 0031, Estate Duty
संपत्ती कर 0032, Taxes on Wealth	16,60,12	-28,00	-27,00	-30,00
शेतजमिनीव्यतिरिक्त इतर स्थावर मालमत्तेवरील कर 0035, Taxes on Immovable Property other than Agricultural Land
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	2,12,48,27,07	2,41,99,86,52	2,33,99,92,22	2,67,47,50,62

(रुपये हजारांत/Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
भाग एक—एकत्रित निधी Part I—CONSOLIDATED FUND				
दोन—महसुली खर्च II. EXPENDITURE MET FROM REVENUE				
ए. सर्वसाधारण सेवा— A. General Services—				
(ए) राज्याची अंगे— (a) Organs of State—				
संसद/राज्य/संघ राज्यक्षेत्र विधानमंडळे... ..	83,69,64	1,37,37,73	1,31,34,81	1,56,11,59
2011, Parliament/State/Union Territory Legislatures				
राष्ट्रपती/उप राष्ट्रपती/राज्यपाल/संघ राज्यक्षेत्रांचे प्रशासक... ..	10,66,52	12,59,78	12,59,78	13,34,02
2012, President/Vice-President/Governor/Administrator of Union Territories.				
मंत्रिपरिषद	7,51,15	14,07,01	12,82,01	15,40,00
2013, Council of Ministers				
न्यायदान	12,60,98,35	15,36,51,93	16,27,17,47	17,15,75,73
2014, Administration of Justice				
निवडणुका	9,71,54,74	2,84,51,80	3,59,25,11	2,76,26,01
2015, Elections				
एकूण—(ए)/ Total—(a)	23,34,40,40	19,85,08,25	21,43,19,18	21,76,87,35
(बी) आर्थिक सेवा (b) Fiscal Services—				
(एक) उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली—				
(i) Collection of Taxes on Income and Expenditure				
उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली	21,98,89	32,07,27	28,07,09	35,60,56
2020, Collection of Taxes on Income and Expenditure				
एकूण—(एक)/ Total—(i)	21,98,89	32,07,27	28,07,09	35,60,56
(दोन) मालमत्ता व भांडवली व्यवहार यांवरील करांची वसुली				
(ii) Collection of Taxes on Property and Capital Transactions—				
जमीन महसूल	2,76,08,46	4,18,47,57	3,96,25,46	4,40,16,79
2029, Land Revenue				
मुद्रांक व नोंदणी	2,38,83,00	1,95,67,41	2,13,66,44	2,11,58,58
2030, Stamps and Registration				
एकूण—(दोन)/ Total—(ii)	5,14,91,46	6,14,14,98	6,09,91,90	6,51,75,37
(तीन) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील करांची वसुली—				
(iii) Collection of Taxes on Commodities and Services—				
राज्य उत्पादन शुल्क	1,18,65,00	1,33,28,24	1,14,86,46	1,37,26,11
2039, State Excise				
विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर	4,59,62,32	6,24,63,99	6,04,77,17	6,96,94,12
2040, Taxes on Sales, Trade etc.				
वाहनांवरील कर	16,26,50,00	12,88,84,63	12,68,93,95	13,18,87,85
2041, Taxes on Vehicles				
विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	58,50,37	76,47,47	72,26,12	82,33,21
2045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services				
एकूण—(तीन)/Total—(iii)	22,63,27,69	21,23,24,33	20,60,83,70	22,35,41,29

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(सी) विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील कर— (c) Taxes on Commodities and Services—				
शुल्क 0037, Customs	28,46,89,00	44,64,00,00	44,99,93,00	49,39,14,00
संघ उत्पादन शुल्क 0038, Union Excise Duty	16,07,70,49	29,03,22,00	35,96,52,00	39,46,25,00
राज्य उत्पादन शुल्क 0039, State Excise	1,13,97,07,51	1,35,00,00,00	1,36,99,89,86	1,53,43,86,34
विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर 0040, Tax on Sales, Trade etc.	6,74,66,28,85	7,46,16,77,00	7,46,16,77,00	8,14,37,69,00
वाहनांवरील कर 0041, Taxes on Vehicles	54,04,96,73	56,93,67,04	56,93,67,04	67,50,00,00
माल उतारू यांवरील कर 0042, Taxes on Goods and Passengers	5,86,56,06	11,50,00,00	11,50,00,00	12,75,99,99
विजेवरील कर व शुल्क 0043, Taxes and Duties on Electricity	43,50,45,14	71,50,00,00	76,50,00,00	79,12,58,00
सेवा कर 0044, Service Tax	25,95,79,64	49,77,21,00	48,87,22,00	51,47,45,00
विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क 0045, Other Taxes and Duties on Commodities and Services.	24,78,44,10	20,14,65,77	20,14,65,77	22,36,27,14
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	9,87,34,17,52	11,64,69,52,81	11,78,08,66,67	12,89,89,24,47
एकूण—ए / Total—A ...	13,26,93,92,55	15,96,96,66,33	15,86,40,61,89	17,58,48,63,09
बी—कराव्यतिरिक्त महसूल— B. Non-Tax Revenue—				
(ए) इतर आर्थिक सेवा— (a) Other Fiscal Services—				
इतर आर्थिक सेवा 0047, Other Fiscal Services	5,57
एकूण—ए/ Total—(a) ...	5,57
(बी) व्याजाच्या जमा रकमा, लाभांश व नफा— (b) Interest Receipts, Dividends and Profits—				
व्याजाच्या जमा रकमा 0049, Interest Receipts	33,51,45,56	29,73,69,89	29,73,70,00	11,22,37,00
लाभांश व नफा 0050, Dividends and Profits	28,14,33	1,12,26,00	1,12,26,00	1,17,87,00
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	33,79,59,89	30,85,95,89	30,85,96,00	12,40,24,00

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
ए. सर्वसाधारण सेवा-चालू A. General Services—Contd.				
(चार) इतर आर्थिक सेवा (iv) Other Fiscal services—				
इतर आर्थिक सेवा	3,70,74	4,82,13	3,70,05	5,32,52
2047, Other Fiscal Services				
एकूण—(चार) / Total—(iv)	3,70,74	4,82,13	3,70,05	5,32,52
एकूण—(बी) / Total—(b)	28,03,88,78	27,74,28,71	27,02,52,74	29,28,09,74
(सी) व्याज प्रदान व ऋणसेवा— (c) Interest Payment and Servicing of Debt—				
ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन ...	18,90,00,00	22,20,00,00	22,20,00,00	26,00,00,00
2048, Appropriation for Reduction or Avoidance of Debt				
व्याज प्रदान	2,39,64,74,24	2,76,62,55,91	2,62,16,71,50	2,82,19,83,43
2049, Interest Payments				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	2,58,54,74,24	2,98,82,55,91	2,84,36,71,50	3,08,19,83,43
(डी) प्रशासकीय सेवा (d) Administrative Services—				
लोकसेवा आयोग	34,32,23	47,46,80	43,67,62	52,58,79
2051, Public Service Commission				
संकेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा	2,56,48,98	3,03,92,43	2,90,41,45	3,22,64,95
2052, Secretariat—General Services				
जिल्हा प्रशासन	40,37,98,19	47,49,12,77	46,86,25,19	53,35,73,52
2053, District Administration				
कोषागार व लेखा प्रशासन	2,11,35,62	2,71,44,30	2,58,02,89	3,00,81,95
2054, Treasury and Accounts Administration				
पोलीस	87,00,43,28	1,13,78,01,30	1,11,45,56,58	1,10,15,54,53
2055, Police				
तुरुंग	2,06,27,71	2,31,17,71	2,53,71,18	2,76,40,49
2056, Jails				
पुरवठा व विनियोजन	1,80,83	2,25,11	1,74,89	2,42,32
2057, Supplies and Disposals				
लेखनसामग्री व मुद्रण	1,54,91,20	1,80,13,53	1,61,65,42	1,81,36,58
2058, Stationery and Printing				
सार्वजनिक बांधकामे	12,13,10,40	16,14,61,15	12,68,97,93	15,14,65,84
2059, Public Works				
इतर प्रशासनिक सेवा	2,69,27,73	19,60,67,84	3,68,24,75	24,65,46,50
2070, Other Administrative Services				
एकूण—(डी) / Total—(d) ...	1,50,85,96,17	2,07,38,82,94	1,84,78,27,90	2,14,67,65,47
(इ) निवृत्तिवेतने व संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा- (e) Pensions and Miscellaneous General Services—				
निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	1,42,58,41,12	1,64,94,53,01	1,64,94,53,00	1,90,67,81,87
2071, Pensions and Other Retirement Benefits				
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	1,48,36,03	20,07,54,10	1,36,72,38	2,56,80,76
2075, Miscellaneous General Services				
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	1,44,06,77,15	1,85,02,07,11	1,66,31,25,38	1,93,24,62,63
एकूण—ए / Total—A ...	6,04,85,76,74	7,38,82,82,92	6,83,91,96,70	7,67,17,08,62

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(सी) कराव्यतिरिक्त इतर महसूल— (c) Other Non-Tax Revenue—				
(एक) सर्वसाधारण सेवा (i) General Services—				
लोकसेवा आयोग 0051, Public Service Commission	27,76,38	23,67,00	23,67,00	24,85,00
पोलीस 0055, Police	3,38,39,51	5,68,90,00	5,68,90,00	5,97,35,24
तुरुंग 0056, Jails	12,20,66	9,80,30	9,80,30	10,29,03
पुरवठा व विनियोग 0057, Supplies and Disposals	2,93	6,00	6,00	6,00
लेखनसामग्री व मुद्रण 0058, Stationery and Printing	21,46,89	35,52,08	40,58,12	37,30,00
सार्वजनिक बांधकामे 0059, Public Works	2,15,29,41	2,05,60,00	2,05,60,00	2,15,88,00
इतर प्रशासनिक सेवा 0070, Other Administrative Services	4,40,33,21	3,38,37,00	5,18,80,36	3,55,28,90
निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ यांच्या संबंधातील अंशदानाच्या व वसुलीच्या रकमा. 0071, Contributions and Recoveries towards Pension and Other Retirement Benefits.	72,37,69	77,42,63	77,42,70	81,29,82
संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा 0075, Miscellaneous General Services	4,49,87,71	24,34,42,00	6,34,42,00	24,30,15,00
एकूण—(एक)/ Total—(i)...	15,77,74,39	36,93,77,01	20,79,26,48	37,52,46,99

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
बी. सामाजिक सेवा— B. Social Services—				
(ए) शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती— (a) Education, Sports, Art and Culture—				
सर्वसाधारण शिक्षण	3,76,19,29,43	4,31,07,71,44	4,31,85,28,15	4,58,89,21,70
2202, General Education				
तंत्र शिक्षण	16,40,35,05	17,54,84,24	18,18,93,93	20,50,92,62
2203, Technical Education				
क्रीडा व युवक सेवा	1,98,66,50	3,17,10,17	3,13,87,56	3,84,17,04
2204, Sports and Youth Services				
कला व संस्कृती	2,37,39,51	3,15,61,15	4,18,83,53	3,83,11,94
2205, Art and Culture				
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	3,96,95,70,49	4,54,95,27,00	4,57,36,93,17	4,87,07,43,30
(बी) आरोग्य व कुटुंबकल्याण— (b) Health and Family Welfare—				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	78,61,55,51	94,15,07,78	1,03,60,49,85	90,51,53,88
2210, Medical and Public Health				
कुटुंबकल्याण	6,35,67,75	74,68,37	7,57,00,61	8,10,07,31
2211, Family Welfare				
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	84,97,23,26	94,89,76,15	1,11,17,50,46	98,61,61,19
(सी) पाणीपुरवठा, स्वच्छता, गृहनिर्माण व नगरविकास— (c) Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development—				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता	18,08,70,40	40,47,17,03	41,65,50,44	48,32,99,15
2215, Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माण	10,31,75,83	11,76,39,28	10,90,84,00	10,39,76,12
2216, Housing				
नगरविकास	45,88,24,49	58,61,60,33	68,40,78,90	1,02,31,94,65
2217, Urban Development				
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	74,28,70,72	1,10,85,16,64	1,20,97,13,34	1,61,04,69,92
(डी) माहिती व ध्वनी प्रसारण— (d) Information and Broadcasting—				
माहिती व प्रसिद्धी	1,21,77,22	89,85,90	84,94,84	99,37,72
2220, Information and Publicity				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	1,21,77,22	89,85,90	84,94,84	99,37,72
(इ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण— (e) Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities :—				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण.	80,96,66,11	1,02,43,38,32	94,74,33,37	1,08,33,25,44
2225, Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	80,96,66,11	1,02,43,38,32	94,74,33,37	1,08,33,25,44

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(दोन) सामाजिक सेवा— (ii) Social Services—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती ...	3,62,44,00	3,97,31,75	5,49,39,05	4,18,18,86
0202, Education, Sports, Art and Culture				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ...	3,28,48,15	3,40,96,67	4,98,75,36	4,47,57,24
0210, Medical and Public Health				
कुटुंबकल्याण ...	46,56,82	37,30,59	56,96,82	40,19,96
0211, Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता ...	33,93,96	27,41,57	27,41,56	30,15,72
0215, Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माण ...	35,35,94	10,67,57,00	67,57,00	10,67,57,00
0216, Housing				
नगरविकास ...	17,81,89,24	50,00,13,51	10,00,13,00	50,00,14,00
0217, Urban Development				
माहिती व प्रसिद्धी ...	5,15,62	5,26,00	5,75,82	5,49,20
0220, Information and Publicity				
कामगार व सेवायोजन ...	1,25,16,43	93,05,55	98,64,35	97,71,00
0230, Labour and Employment				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ...	2,66,37,13	2,15,04,79	2,62,07,73	2,67,30,58
0235, Social Security and Welfare				
इतर सामाजिक सेवा ...	1,32,47,86	1,07,30,31	2,58,75,35	2,63,92,88
0250, Other Social Services				
एकूण—(दोन)/ Total—(ii)...	31,17,85,15	72,91,37,74	28,25,46,04	76,38,26,44
(तीन) आर्थिक सेवा (iii) Economic Services—				
पीक संवर्धन ...	83,96,10	1,22,16,40	1,22,16,40	1,28,27,18
0401, Crop Husbandry				
पशुसंवर्धन ...	30,41,94	46,45,89	46,46,00	48,78,00
0403, Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकास ...	1,25,59,97	5,31,10,04	5,33,68,82	5,58,29,43
0404, Dairy Development				
मत्स्यव्यवसाय ...	6,90,55	20,38,00	20,60,40	22,16,05
0405, Fisheries				
वनीकरण व वन्यजीवन ...	2,13,74,00	3,73,82,26	3,73,89,45	3,92,51,00
0406, Forestry and Wild Life				
अन्न साठवण व वखार ...	4,85,68	9,67,79	9,68,00	10,16,00
0408, Food Storage and Warehousing				
सहकार ...	88,28,68	1,56,65,86	1,56,65,86	1,64,49,22
0425, Co-Operation				
इतर कृषीविषयक कार्यक्रम ...	2,47,22	6,32,98	6,32,98	6,64,63
0435, Other Agricultural Programmes				

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(एफ) कामगार व कामगार कल्याण— (f) Labour and Labour Welfare—				
कामगार व सेवायोजन 2230, Labour and Employment	8,95,30,29	10,17,04,23	10,50,24,53	11,11,03,34
एकूण—(एफ)/ Total—(f) ...	8,95,30,29	10,17,04,23	10,50,24,53	11,11,03,34
(जी) समाजकल्याण आणि पोषण आहार— (g) Social Welfare and Nutrition—				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण 2235, Social Security and Welfare	30,55,01,73	37,04,69,17	44,47,28,37	44,77,00,50
पोषण आहार 2236, Nutrition	28,12,18,68	30,18,79,28	35,66,25,35	13,40,69,62
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य 2245, Relief on Account of Natural Calamities	62,44,52,07	6,25,47,91	53,20,50,61	55,71,54,27
एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	1,21,11,72,48	73,48,96,36	1,33,34,04,33	1,13,89,24,39
(एच) इतर (h) Others—				
इतर सामाजिक सेवा 2250, Other Social Services	-36,04	2,40,94	2,33,78	6,38,73
सेक्रेटरीएट-सामाजिक सेवा 2251, Secretariat-Social Services	1,05,74,07	1,72,24,24	1,53,18,47	1,80,23,95
एकूण—(एच)/ Total—(h) ...	1,05,38,03	1,74,65,18	1,55,52,25	1,86,62,68
एकूण—बी/ Total—B ...	7,69,52,48,60	8,49,44,09,78	9,30,50,66,29	9,82,93,27,98
सी. आर्थिक सेवा— C. Economic Services—				
(ए) कृषि व संलग्न कार्यक्रम— (a) Agriculture and Allied Activities—				
पीक संवर्धन 2401, Crop Husbandry	36,01,98,99	30,29,09,73	39,28,22,71	35,02,83,74
मृद व जलसंधारण 2402, Soil and Water Conservation	44,93,78	42,63,24	71,54,61	88,12,54
पशुसंवर्धन 2403, Animal Husbandry	9,25,40,15	10,57,99,83	10,98,70,35	11,84,92,36
दुग्धव्यवसाय विकास 2404, Dairy Development	3,68,87,92	3,68,25,30	5,36,74,70	4,34,09,46
मत्स्यव्यवसाय 2405, Fisheries	1,03,30,18	1,12,16,93	1,84,32,12	1,24,95,01
वनीकरण व वन्यजीवन 2406, Forestry and Wild Life	15,96,36,77	18,93,64,15	21,55,11,68	20,76,87,70
अन्न, साठवण व वखार 2408, Food, Storage and Warehousing	1,99,69,41	2,37,89,63	2,34,63,92	2,54,40,50
कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण 2415, Agricultural Research and Education	7,04,78,45	7,83,66,46	8,48,17,25	8,27,99,74
सहकार 2425, Co-operation	8,27,37,78	10,03,45,66	13,58,57,42	7,71,22,58
इतर कृषिविषयक कार्यक्रम 2435, Other Agricultural Programme	1,94,63,52	85,28,00	89,63,38	83,62,10
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	85,67,36,95	86,14,08,93	1,05,05,68,14	93,49,05,73

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
जमीन सुधारणा	40,66,12	41,24,40	41,24,40	43,30,30
0506, Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम	1,85,80,30	2,46,23,00	2,46,23,00	2,58,54,00
0515, Other Rural Development Programmes				
डोंगराळ प्रदेश	68,91	61,00	2,04,13	64,00
0551, Hill Areas				
मोठे पाटबंधारे	4,99,90,38	6,74,80,00	6,74,80,00	8,42,28,00
0700, Major Irrigation				
मध्यम पाटबंधारे	1,58,02,78	2,64,10,00	2,64,10,00	2,90,51,00
0701, Medium Irrigation				
लहान पाटबंधारे	83,95,15	61,09,00	61,09,00	67,21,00
0702, Minor Irrigation				
वीज	5,23,76,73	8,28,00,00	8,28,00,00	9,10,80,00
0801, Power				
पेट्रोलियम	3,14	..	1,25	..
0802, Petroleum				
ऊर्जेची अपारंपारिक साधने	1,23,66	79,00	1,62,76	83,00
0810, Non-Conventional Sources of Energy				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग	5,74,01	4,65,00	4,65,00	4,88,00
0851, Village and Small Industries				
उद्योग	2,46,07	16,51,00	16,51,00	17,34,00
0852, Industries				
अलोहयुक्त खणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग	23,35,84,74	30,00,00,00	30,95,71,79	34,00,00,00
0853, Non-Ferrous Mining and Metallurgical Industries				
इतर उद्योग	6,93	6,40	6,40	6,40
0875, Other Industries				
भारतीय रेल्वे
1001, Indian Railways				
बंदरे व दीपगृहे
1051, Ports and Light Houses				
रस्ते व पूल	22,12,91	7,97,00	21,40,35	8,37,00
1054, Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन
1055, Road Transport				
अंतरदेशीय जल वाहतूक
1056, Inland Water Transport				
पर्यटन	5,73,30
1452, Tourism				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	83,34,67	1,81,11,56	1,81,12,00	1,90,18,00
1475, Other General Economic Services				
एकूण—(तीन)/ Total—(iii)	45,05,63,94	65,93,76,58	67,08,08,99	73,66,26,21
एकूण—सी / Total—C	92,01,23,48	1,75,78,91,33	1,16,12,81,51	1,87,56,99,64
एकूण—बी / Total—B	1,25,80,88,94	2,06,64,87,22	1,46,98,77,51	1,99,97,23,64

(रुपये हजारंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(बी) ग्रामविकास— (b) Rural Development—				
ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम ...	24,69,57	2,45,62,99	5,90,47,99	7,11,60,31
2501, Special Programmes for Rural Development				
ग्रामीण रोजगार ...	26,78,13,39	26,50,74,21	32,58,56,15	43,70,65,95
2505, Rural Employment				
जमीन सुधारणा????????????
2506, Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम ...	34,68,95,56	99,26,36,70	21,92,98,91	70,43,80,01
2515, Other Rural Development Programmes				
एकूण—(बी)/ Total—(h) ...	61,71,78,52	1,28,22,73,90	60,42,03,05	1,21,26,06,27
(सी) विशेष क्षेत्र कार्यक्रम-- (c) Special Areas Programmes				
डोंगराळ प्रदेश ...	33,28,45	5,19,93	3,88,29	81,88
2551, Hill Areas				
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	33,28,45	5,19,93	3,88,29	81,88
(डी) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण— (d) Irrigation and Flood Control—				
मोठे व मध्यम पाटबंधारे ...	17,14,19,98	16,65,64,75	17,16,34,33	17,94,97,98
2701, Major and Medium Irrigation				
लहान पाटबंधारे ...	7,12,74,19	11,29,36,69	10,64,79,42	13,64,42,88
2702, Minor Irrigation				
लाभक्षेत्रविकास ...	23,90,92	31,96,86	27,42,54	30,64,71
2705, Command Areas Development				
पूर नियंत्रण व जलनिःसारण ...	35,96,91	20,79,62	17,59,01	21,45,83
2711, Flood Control and Drainage				
एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	24,86,82,00	28,47,77,92	28,26,15,30	32,11,51,40
(इ) ऊर्जा— (e) Energy—				
वीज ...	1,08,09,80,39	61,86,74,64	92,19,99,86	55,88,89,27
2801, Power				
नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा ...	81,36,80	1,19,30,98	1,39,75,98	1,71,22,35
2810, New and Renewable Energy				
एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	1,08,91,17,19	63,06,05,62	93,59,75,84	57,60,11,62
(एफ) उद्योग व खनिजे— (f) Industry and Minerals—				
ग्रामोद्योग व लघुउद्योग ...	1,86,37,34	2,44,39,21	3,67,93,41	3,17,83,52
2851, Village and Small Industries				
उद्योग ...	25,27,37,68	31,76,53,20	32,36,93,90	26,86,06,11
2852, Industries				
अलोहयुक्त खणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग ...	1,79,96,57	2,98,70,42	19,68,46	34,99,25
2853, Non-ferrous Mining and Metallurgical Industries				
एकूण—(फ)/ Total—(f) ...	28,93,71,59	37,19,62,83	36,24,55,77	30,38,88,88
(जी) वाहतूक— (g) Transport—				
भारतीय रेल्वे-धोरणनिश्चिती, संचालन, संशोधन व इतर संकीर्ण संघटना	45,00,00	48,02,00	48,02,00	68,60,00
3001, Indian Railways—Policy formulation, Direction, Research and Other Miscellaneous Organisation.				
बंदरे व दीपगृहे ...	82,05,91	61,85,63	48,83,04	1,10,56,60
3051, Ports and Light Houses				

(रुपये हजारोंत /Rs. in thousands)

महसूलाची शीर्ष Heads of Revenue	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
सी. सहायक अनुदाने व अंशदाने— C. Grants-in-aid and Contributions—				
केंद्र सरकारकडून सहायक अनुदाने ... 1601, Grants-in-aid from Central Government	2,01,40,64,34	1,78,68,96,60	2,49,81,51,21	2,49,64,18,67
केंद्रीय उत्पादन शुल्कातील राज्यांचा हिस्सा ... 1603, States Share of Union Excise Duties
साह्यकारी साहित्य व साधनसामग्री ... 1606, Aid Materials and Equipments
एकूण—सी / Total—C ...	2,01,40,64,34	1,78,68,96,60	2,49,81,51,21	2,49,64,18,67
एकूण—महसूली जमा / Total— Revenue Receipts...	16,54,15,45,83	19,82,30,50,15	19,83,20,90,61	22,08,10,05,40
खर्चापेक्षा जादा असलेला महसूल...

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
नागरी विमान चालन	1,75,15,80	2,05,00,28	1,85,35,97	2,71,38,82
3053, Civil Aviation				
मार्ग व पूल	52,33,46,93	43,09,35,80	58,06,22,28	47,91,63,97
3054, Roads and Bridges				
मार्ग परिवहन	16,53,60	12,56,00	97,28,35	17,48,00
3055, Road Transport				
अंतर्देशीय जल परिवहन	3,74,36	5,76,70	5,76,49	9,50,00
3056, Inland Water Transport				
एकूण—(जी)/ Total—(g)...	55,55,96,60	46,42,56,41	61,91,48,13	52,69,17,39
(आय) विज्ञान तंत्रशास्त्र व पर्यावरण—				
(i) Science, Technology and Environment—				
अवकाश संशोधन	13,32	11,21	11,08	38,47
3402, Space Research				
इतर वैज्ञानिक संशोधन	4,87,50	6,50,00	4,55,00	6,50,00
3425, Other Scientific Research				
पारिस्थितिकी व पर्यावरण	72,36,76	89,52,79	86,28,47	1,01,81,00
3435, Ecology and Environment				
एकूण—(आय)/ Total—(i)...	77,37,58	96,14,00	90,94,55	1,08,69,47
(जे) सर्वसाधारण आर्थिक सेवा—				
(j) General Economic Services—				
सेक्रेटारिएट-आर्थिक सेवा	6,33,59,62	12,79,25,21	12,82,34,48	12,61,91,09
3451, Secretariat—Economic Services				
पर्यटन	2,89,73,63	4,05,11,11	4,23,14,77	6,72,32,22
3452, Tourism				
जनगणना सर्वेक्षण व सांख्यिकी	46,33,23	49,88,25	97,56,25	72,16,84
3454, Census Surveys and Statistics				
नागरी पुरवठा
3456, Civil Supplies				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	39,42,13	44,66,29	47,31,65	49,14,16
3475, Other General Economic Services				
एकूण—(जे)/ Total—(j)...	10,09,08,61	17,78,90,86	18,50,37,15	20,55,54,31
एकूण—सी / Total—C...	3,76,86,57,49	4,08,33,10,40	4,04,94,86,22	4,09,19,86,95
डी. सहायक अनुदाने व अंशदाने—				
D. Grants-in-aid and Contributions—				
स्थानिक संस्था व पंचायत राज्य संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे.	26,81,78,73	23,27,86,84	56,73,84,73	85,24,37,01
3604, Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions.				
साह्यकारी साहित्य व साधनसामग्री	-2,53,50,12
3606, Aid Materials and Equipments				
एकूण—डी / Total—D...	24,28,28,61	23,27,86,84	56,73,84,73	85,24,37,01
एकूण—महसुली लेख्यांवरील खर्च Total—Expenditure on Revenue Account	17,75,53,11,44	20,19,87,89,94	20,76,11,33,94	22,44,54,60,56
महसूलापेक्षा जादा असलेला खर्च Excess Expenditure over Revenue	1,21,37,65,61	37,57,39,79	92,90,43,33	36,44,55,16

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
तीन. भांडवली जमा—				
III. CAPITAL RECEIPT—				
भांडवली जमा
4000, Miscellaneous Capital Receipts				
एकूण—भांडवली जमा / Total—Capital Receipts
तीन. भांडवली खर्च—				
III. CAPITAL EXPENDITURE—				
ए. सर्वसाधारण सेवांचा भांडवली लेखा—				
A. Capital Account of General Services—				
पोलीस यांवरील भांडवली खर्च	2,13,70,91	4,57,84,47	4,87,75,24	5,64,50,07
4055, Capital Outlay on Police				
लेखनसामग्री व मुद्रण यांवरील भांडवली खर्च	8,91,04	11,27,50	11,27,50	6,75,00
4058, Capital Outlay on Stationery and Printing				
सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	5,31,30,60	7,44,75,50	9,04,58,91	9,15,19,00
4059, Capital Outlay on Public Works				
इतर प्रशासनिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च... ..	1,11,38,19	3,21,47,00	5,87,85,00	4,01,80,76
4070, Capital Outlay on Other Administrative Services				
एकूण—ए / Total—A ...	8,65,30,74	15,35,34,47	19,91,46,65	18,88,24,83
बी. सामाजिक सेवांचा भांडवली लेखा—				
B. Capital Account of Social Services—				
(ए) शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती, यावरील भांडवली खर्च				
(a) Capital Account of Education, Sports, Art and Culture—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती, यावरील भांडवली खर्च	95,80,79	2,36,37,44	2,82,48,15	1,42,65,90
4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture				
एकूण—(ए) / Total—(a)...	95,80,79	2,36,37,44	2,82,48,15	1,42,65,90
(बी) आरोग्य व कुटुंब कल्याण यावरील भांडवली लेखा				
(b) Capital Account of Health and Family Welfare—				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च... ..	4,69,54,35	5,51,84,18	8,97,84,71	6,10,92,06
4210, Capital Outlay on Medical and Public Health				
कुटुंब कल्याण यावरील भांडवली खर्च
4211, Capital Outlay on Family Welfare				
एकूण—(बी) / Total—(b)...	4,69,54,35	5,51,84,18	8,97,84,71	6,10,92,06
(सी) पाणीपुरवठा, स्वच्छता, गृहनिर्माण व नगरविकास यावरील भांडवली लेखा				
(c) Capital Account of Water Supply, Sanitation, Housing and Urban Development—				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांवरील भांडवली खर्च	1,60,80,11	5,28,50,74	4,64,09,01	20,23,01
4215, Capital Outlay on Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च	49,24,00	62,45,32	86,34,22	1,09,63,47
4216, Capital Outlay on Housing				
नगरविकासावरील भांडवली खर्च	2,56,64,42	7,03	4,40,90,03	1,60,07,76
4217, Capital Outlay on Urban Development				
एकूण—(सी) / Total—(c)...	4,66,68,53	5,91,03,09	9,91,33,26	2,89,94,24
(डी) माहिती व ध्वनी प्रसारण यावरील भांडवली लेखा				
(d) Capital Account of Information and Broadcasting				
माहिती व प्रसिद्धी यांवरील भांडवली खर्च
4220, Capital Outlay on Information and Publicity				
एकूण—(डी) / Total—(d)...

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(इ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण यावरील भांडवली लेखा (e) Capital Account of Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च 4225, Capital Outlay on Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.	7,51,91,61	22,37,53,16	14,54,48,79	15,00,21,21
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	7,51,91,61	22,37,53,16	14,54,48,79	15,00,21,21
(जी) समाजकल्याण व पोषण आहार यावरील भांडवली लेखा (g) Capital Account of Social Welfare and Nutrition— सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च ... 4235, Capital Outlay on Social Security and Welfare पोषणआहार यावरील भांडवली खर्च ... 4236, Capital Outlay on Nutrition	31,18,78 23,61,85	65,18,87 2,10,00	91,96,53 2,10,00	40,58,75 ..
एकूण—(जी) / Total—(g)...	54,80,63	67,28,87	94,06,53	40,58,75
(एच) इतर—भांडवली लेखा (h) Capital Account of —Others इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च... 4250, Capital Outlay on Other Social Services	1,19,05,87	1,33,79,77	1,83,87,25	21,08,02,60
एकूण—(एच) / Total—(h) ...	1,19,05,87	1,33,79,77	1,83,87,25	21,08,02,60
एकूण—बी / Total—B ...	19,57,81,78	38,17,86,51	39,04,08,69	46,92,34,76
सी. आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा C. Capital Account of Economic Services—				
(ए) कृषि व संलग्न कार्यक्रम यावरील भांडवली लेखा— (a) Capital Account of Agriculture and Allied Activities— पीकसंवर्धनावरील भांडवली खर्च ... 4401, Capital Outlay on Crop Husbandry मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च ... 4402, Capital Outlay on Soil and Water Conservation पशुसंवर्धनावरील भांडवली खर्च ... 4403, Capital Outlay on Animal Husbandry दुग्धव्यवसाय विकासावरील भांडवली खर्च ... 4404, Capital Outlay on Dairy Development मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च ... 4405, Capital Outlay on Fisheries वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च ... 4406, Capital Outlay on Forestry and Wild Life अन्न, साठवण, व वखार यावरील भांडवली खर्च ... 4408, Capital Outlay on Food, Storage and Warehousing कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च ... 4415, Capital Outlay on Agricultural Research and Education. सहकारावरील भांडवली खर्च ... 4425, Capital Outlay on Co-operation इतर कृषीविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ... 4435, Capital Outlay on Other Agricultural Programme	-57 11,32,02,58 44,61,99 ... 59,31,10 2,51,19,85 16,61,29,05 4,28,38 3,01,74,28 2,70,00	.. 24,18,90,76 54,60,93 ... 62,77,65 2,76,72,75 9,24,79,83 36,86,20 88,29,68 29,93,24,56 54,58,93 ... 74,61,74 3,19,30,22 14,07,96,41 52,66,18 2,63,12,08 55,64	.. 22,65,26,30 42,22,79 ... 78,65,51 3,21,48,61 18,41,75,29 16,20,00 79,81,19 20,00
एकूण—(ए)/ Total—(a) ...	34,57,16,66	38,62,97,80	51,66,05,76	46,45,59,69
(बी) ग्रामविकास— (b) Rural Development— इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ... 4515, Capital Outlay on Other Rural Development Programmes	9,34,88,52	67,11,05,73	16,77,06,29	43,92,93,99
एकूण—(बी)/ Total—(b) ...	9,34,88,52	67,11,05,73	16,77,06,29	43,92,93,99
(सी) विशेष क्षेत्र कार्यक्रम— (c) Special Areas Programmes— डोंगराळ प्रदेश ... 4551, Hill Areas	63,71,38	90,50,00	90,50,00	90,50,00
एकूण—(सी)/ Total—(c) ...	63,71,38	90,50,00	90,50,00	90,50,00

III—Statement of Capital Expenditure Outside the Revenue Account

(रुपये हजारों /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
(डी) पाटबंधारे व पूर नियंत्रण यांचा भांडवली लेखा (d) Capital Account of Irrigation and Flood Control— मोठे व मध्यम पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च...	57,89,50,73	47,08,11,52	71,44,80,60	73,94,35,22
4701, Capital Outlay on Major and Medium Irrigation लहान पाटबंधारे-यांवरील भांडवली खर्च...	10,81,31,75	10,87,76,02	13,49,40,85	9,93,88,92
4702, Capital Outlay on Minor Irrigation पूर नियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च ...	1,40,40,56	66,41,80	87,88,13	66,43,56
4711, Capital Outlay on Flood Control Projects एकूण—(डी)/ Total—(d) ...	70,11,23,04	58,62,29,34	85,82,09,58	84,54,67,70
(इ) ऊर्जावरील भांडवली लेखा (e) Capital Account of Energy— वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च ...	13,42,34,64	11,68,34,76	15,43,11,43	11,97,12,51
4801, Capital Outlay on Power Projects एकूण—(इ)/ Total—(e) ...	13,42,34,64	11,68,34,76	15,43,11,43	11,97,12,51
(एफ) उद्योग व खनिजे यांवरील भांडवली लेखा— (f) Capital Account of Industry and Minerals— ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च ...	1,77,18	3,82,05	23,50,05	14,84,85
4851, Capital Outlay on Village and Small Industries अलंहेयुक्त खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग यांवरील भांडवली खर्च
4875, Capital Outlay on other Industries. इतर उद्योगांवरील भांडवली खर्च ...	105,00,00	60,00,00	124,00,00	..
4860, Capital Outlay on Consumer Industries उद्योग व खनिजे यांवरील इतर भांडवली खर्च ...	9,43,62
4885, Other Capital Outlay on Industries and Minerals एकूण—(एफ)/ Total—(f) ...	1,16,20,80	63,82,05	1,47,50,05	14,84,85
(जी) वाहतूकीवरील भांडवली लेखा— (g) Capital Account of Transport— बंदरे व दीपगृहे यांवरील भांडवली खर्च
5051, Capital Outlay on Ports and Light Houses नागरी विमानचालनावरील भांडवली खर्च
5053, Capital Outlay on Civil Aviation रस्ते व पूल यांवरील भांडवली खर्च ...	34,13,80,02	36,23,51,11	47,18,51,11	45,02,73,28
5054, Capital Outlay on Roads and Bridges मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च ...	2,86,05,22	2,90,80,00	5,28,72,00	5,80,00,00
5055, Capital Outlay on Road Transport अंतर्देशीय जल परिवहनावरील भांडवली खर्च
5056, Capital Outlay on Inland Water Transport इतर परिवहन सेवा यांवरील भांडवली खर्च
5075, Capital Outlay on Other Transport Services एकूण—(जी)/ Total—(g) ...	36,99,85,24	39,14,31,11	52,47,23,11	50,82,73,28
(आय) विज्ञान, तंत्रशास्त्र व पर्यावरण यांवरील भांडवली लेखा (i) Capital Account of Science, Technology and Environment— अवकाश संशोधन यांवरील भांडवली खर्च
5402 Capital Outlay on Space Research एकूण—(आय)/ Total—(i)
(जे) सर्वसाधारण आर्थिक सेवांचा भांडवली लेखा (j) Capital Account of General Economic Services पर्यटनावरील भांडवली खर्च ...	11,40,00	11,72,23	11,72,23	3,21,67
5452, Capital Outlay on Tourism सर्वसाधारण वित्तीय व व्यापारी संस्थांमधील गुंतवणूक ...	63,98,08	64,38,60	64,38,60	5,41,07,18
5465, Investments in General Financial and Tradings Institutions. इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च ...	-44,06	1,59,80	1,59,73	2,42,29
5475, Capital Outlay on Other General Economic Services एकूण—(जे)/ Total—(j) ...	74,94,02	77,70,63	77,70,56	5,46,71,14
एकूण—सी/ Total—C ...	1,67,00,34,30	2,17,51,01,42	2,25,31,26,78	2,44,25,13,16
एकूण—भांडवली लेख्यावरील खर्च ... Total—Expenditure on Capital Account	1,95,23,46,82	2,71,04,22,40	2,84,26,82,12	3,10,05,72,75

चार आणि पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा व संवितरित रकमांची विवरणपत्रके
**IV AND V—STATEMENTS OF RECEIPTS AND DISBURSEMENTS
UNDER DEBT AND DEPOSIT HEADS**

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Heads of Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
ई. सरकारी ऋण— E. Public Debt—				
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण ...	3,51,83,91,79	3,45,06,70,00	3,64,65,00,00	4,59,65,00,00
6003, Internal Debt of the State Government				
केंद्र सरकारकडून कर्जे व आगाऊ रकमा ...	5,42,26,60	45,44,95,12	10,99,18,00	10,99,18,00
6004, Loans and Advances from the Central Government				
एकूण—ई/ Total—E ...	3,57,26,18,39	3,90,51,65,12	3,75,64,18,00	4,70,64,18,00
एफ. कर्जे व आगाऊ रकमा— F. Loans and Advances—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांसाठी कर्जे ...	2,22,97	3,25,64	3,25,77	3,42,56
6202, Loans for Education, Sports, Art and Culture				
वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांसाठी कर्जे
6210, Loans for Medical and Public Health				
कुटुंब कल्याणासाठी कर्जे ...	16,42
6211, Loans for Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे ...	33,53,53	41,31,82	41,31,82	39,34,52
6215, Loans for Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणासाठी कर्जे ...	81,69,23	99,65,00	99,65,00	1,04,63,00
6216, Loans for Housing				
नगरविकासासाठी कर्जे ...	12,72,07	10,84,02	10,84,02	11,38,00
6217, Loans for Urban Development				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याणासाठी कर्जे ...	4,59,09	99,46	96,86	1,04,32
6225, Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांसाठी कर्जे ...	4,20	6
6235, Loans for Social Security and Welfare				
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्जे ...	54,75	2,66,00	78,45	78,45
6245, Loans for relief on Account of Natural Calamities				
इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे ...	3,46,24	5,63,00	5,63,00	5,91,00
6250, Loans for Other Social Services				
पीक संवर्धनासाठी कर्जे ...	9,95	7,93	7,93	7,93
6401, Loans for Crop Husbandry				
मृद व जलसंधारण यांसाठी कर्जे ...	26,85	29,00	29,00	30,00
6402, Loans for Soil and Water Conservation				
पशु संवर्धनासाठी कर्जे ...	9,21	1,12,00	1,21,43	1,35,30
6403, Loans for Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकासासाठी कर्जे
6404, Loans for Dairy Development				
मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे ...	9,36,42	29,68,00	30,73,38	33,66,77
6405, Loans for Fisheries				
वनीकरण व वन्यजीवन यांसाठी कर्जे	21,00,01
6406, Loans for Forestry and Wild Life				
अन्न, साठवण व वखार यांसाठी कर्जे
6408, Loans for Food Storage and Warehousing				
कृषिविषयक वित्तीय संस्थांना कर्जे
6416, Loans to Agricultural Financial Institutions				
सहकारासाठी कर्जे ...	1,20,77,77	1,39,55,06	1,39,55,43	1,46,52,83
6425, Loans for Co-operation				
इतर कृषिविषयक कार्यक्रमांसाठी कर्जे	17,24	17,24	18,00
6435, Loans for Other Agricultural Programmes				
ग्रामीण रोजगारांसाठी कर्जे
6505, Loans for Rural Employment				
जमीन सुधारणांसाठी कर्जे
6506, Loans for Land Reforms				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रमांसाठी कर्जे ...	1	81	81	81
6515, Loans for Other Rural Development Programmes				

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

53

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
ई. सरकारी ऋण—				
E. Public Debt—				
राज्य शासनाचे देशांतर्गत ऋण	1,42,94,43,85	1,18,87,98,19	91,41,84,39	1,26,54,74,54
6003, Internal Debt of the State Government				
केंद्र सरकारकडून कर्जे व आगाऊ रकमा	8,86,24,19	10,76,15,26	8,55,71,53	11,17,04,37
6004, Loans and Advances from the Central Government				
एकूण—ई/ Total—E	1,51,80,68,04	1,29,64,13,45	99,97,55,92	1,37,71,78,91
एफ. कर्जे व आगाऊ रकमा—				
F. Loans and Advances—				
शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांसाठी कर्जे
6202, Loans for Education, Sports, Art and Culture				
कुटुंब कल्याणासाठी कर्जे
6211, Loans for Family Welfare				
पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे	4,66,17	11,03,58	4,33,76
6215, Loans for Water Supply and Sanitation				
गृहनिर्माणासाठी कर्जे	3,02,02	79,97	79,97	2,32,81
6216, Loans for Housing				
नगरविकासासाठी कर्जे	36,17,54	28,33,81	83,65,81	1,39,46,52
6217, Loans for Urban Development				
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय व अल्पसंख्याक यांचे कल्याणासाठी कर्जे	1,17,08,58	83,01,13	58,95,03	1,45,21,01
6225, Loans for Welfare of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and Minorities.				
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांसाठी कर्जे
6235, Loans for Social Security and Welfare				
नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्जे	25	..	25
6245, Loans for relief on Account of Natural Calamities				
इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे	15,73,07	19,05,67	19,04,67	17,94,37
6250, Loans for Other Social Services				
पीक संवर्धनासाठी कर्जे	2	..	2
6401, Loans for Crop Husbandry				
मृद व जलसंधाधारण यांसाठी कर्जे
6402, Loans for Soil and Water Conservation				
पशु संवर्धनासाठी कर्जे
6403, Loans for Animal Husbandry				
दुग्धव्यवसाय विकासासाठी कर्जे
6404, Loans for Dairy Development				
मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे	11,11,22	12,00,00	15,43,50	15,21,81
6405, Loans for Fisheries				
वनीकरण व वन्यजीवन यांसाठी कर्जे
6406, Loans for Forestry and Wild Life				
सहकारासाठी कर्जे	58,46,66	88,75,86	1,87,79,22	95,29,56
6425, Loans for Co-operation				
इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रमांसाठी कर्जे
6515, Loans for Other Rural Development Programmes				
मोठे व मध्यम पाटबंधारेसाठी कर्जे
6701, Loans for Major and Medium Irrigation				

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Heads of Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
लहान पाटबंधारे यांसाठी कर्जे	21	86	86	86
6702, Loans for Minor Irrigation				
लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणासाठी कर्जे
6705, Loans for Command Area Development				
पूरनियंत्रण प्रकल्पांसाठी कर्जे
6711, Loans for Flood Control Projects				
वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे	4,46,09,28	4,24,12,00	4,24,12,00	4,45,33,00
6801, Loans for Power Projects				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग यांसाठी कर्जे	2,82,44	2,27,00	2,27,00	2,38,00
6851, Loans for Village and Small Industries				
ग्राहकोपयोगी उद्योगांसाठी कर्जे	4,63,51
6860, Loans for Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांसाठी इतर कर्जे	2,68,71	10,93,00	10,93,00	11,48,00
6885, Other Loans to Industries and Minerals				
मार्ग परिवहनासाठी कर्जे
7055, Loans for Road Transport				
पर्यटनासाठी कर्जे
7452, Loans for Tourism				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे	1,75	2,92,08	2,91,28	3,12,80
7475, Loans for Other General Economic Services				
शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी कर्जे इ.	2,49,23,06	3,01,95,38	2,82,15,93	3,39,75,16
7610, Loans to Government Servants etc.				
संकीर्ण कर्जे
7615, Miscellaneous Loans				
एकूण—(एफ)/ Total—F	9,75,07,67	10,98,45,37	10,56,90,21	11,50,71,31
जी. आंतरराज्यीय तडजोड—				
G. Inter-state Settlement—				
आंतरराज्यीय तडजोड
7810, Inter-state Settlement				
एकूण—जी—आंतरराज्यीय तडजोड/Total—G—Inter-state Settlement
एकूण—ऋण शीर्ष	3,67,01,26,06	4,01,50,10,49	3,86,21,08,21	4,82,14,89,31
Total—Debt Heads				
एच. आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण—				
H. Transfer to the Contingency Fund—				
आकस्मिकता निधीकडे विनियोजन	23,50,00,00
7999, Appropriation to the Contingency Fund				
एकूण—एच—आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण	23,50,00,00
Total—H—Transfer to the Contingency Fund				
एकूण—एक—एकत्रित निधी/ Total—I—Consolidated Fund	20,44,66,71,89	23,83,80,60,64	23,69,41,98,82	26,90,24,94,71

V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Heads of Expenditure	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
लहान पाटबंधारे यांसाठी कर्जे
6702, Loans for Minor Irrigation				
पूरनियंत्रण प्रकल्पासाठी कर्जे	7,00,00	4,90,00	1,00,00
6711, Loans for Flood Control Projects				
वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे	5,89,67,28	2,27,91,01	2,27,91,01	3,39,06,01
6801, Loans for Power Projects				
ग्रामोद्योग व लघु उद्योग यांसाठी कर्जे	3,01,24	3,06,17	10,90,17	14,32,45
6851, Loans for Village and Small Industries				
ग्राहकोपयोगी उद्योगांसाठी कर्जे	2,55,00	2,54,77	..
6860, Loans for Consumer Industries				
उद्योग व खनिजे यांसाठी इतर कर्जे
6885, Other Loans to Industries and Minerals				
मार्ग परिवहनासाठी कर्जे
7055, Loans for Road Transport				
इतर परिवहन सेवा यांसाठी कर्जे
7075, Loans for Other Transport Services				
इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांसाठी कर्जे
7475, Loans for Other General Economic Services				
शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी कर्जे इ.	3,06,27,02	4,92,68,33	6,66,21,62	7,57,63,04
7610, Loans to Government Servants etc.				
संकीर्ण कर्जे
7615, Miscellaneous Loans				
एकूण—एफ / Total—F	11,40,54,63	9,69,83,39	12,89,19,35	15,31,81,61
जी. आंतरराज्यीय तडजोड—				
G. Inter-state Settlement—				
आंतरराज्यीय तडजोड	7	7	7
7810, Inter-state Settlement				
एकूण—जी—आंतरराज्यीय तडजोड/Total—G—Inter-state Settlement	7	7	7
एकूण—ऋण शीर्ष	1,63,21,22,67	1,39,33,96,91	1,12,86,75,34	1,53,03,60,59
Total—Debt Heads				
एच. आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण—				
H. Transfer to the Contingency Fund—				
आकस्मिकता निधीकडे विनियोजन	43,50,00,00
7999, Appropriation to the Contingency Fund				
एकूण—एच—आकस्मिकता निधीकडे हस्तांतरण	43,50,00,00
Total—H—Transfer to the Contingency Fund				
एकूण—एक—एकत्रित निधी/Total—I—Consolidated Fund	21,77,47,80,93	24,30,26,09,25	24,73,24,91,40	27,07,63,93,90

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
भाग दोन—आकस्मिकता निधी				
PART II—CONTINGENCY FUND				
आकस्मिकता निधी 8000, Contingency Fund	43,60,00,00
एकूण—दोन—आकस्मिकता निधी/Total—II—Contingency Fund ...	43,60,00,00
भाग दोन—आकस्मिकता निधी				
PART III—PUBLIC ACCOUNT				
आय. अल्पबचत, भविष्यनिर्वाह निधी, इत्यादी—				
I. Small Savings, Provident Funds, etc.—				
(बी) भविष्यनिर्वाह निधी—				
(b) Provident Funds—				
राज्य भविष्यनिर्वाह निधी 8009, State Provident Funds	42,71,46,45	50,71,12,07	47,64,34,81	53,32,06,65
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	42,71,46,45	50,71,12,07	47,64,34,81	53,32,06,65
(सी) इतर लेखा—				
(c) Other Accounts—				
विमा व निवृत्तीवेतन निधी 8011, Insurance and Pension Funds	3,71,07,75	5,61,86,04	13,24,62,99	24,09,38,77
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	3,71,07,75	5,61,86,04	13,24,62,99	24,09,38,77
एकूण—आय / Total—I ...	46,42,54,20	56,32,98,11	60,88,97,80	77,41,45,42

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

57

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
भाग दोन—आकस्मिकता निधी				
PART II—CONTINGENCY FUND				
आकस्मिकता निधी 8000, Contingency Fund	23,50,00,00
एकूण—दोन—आकस्मिकता निधी / Total—II—Contingency Fund ...	23,50,00,00
भाग तीन—लोक लेखा				
PART III—PUBLIC ACCOUNT				
आय. अल्पवचत, भविष्यनिर्वाह निधी, इत्यादी—				
I. Small Savings, Provident Funds, etc.—				
(बी) भविष्यनिर्वाह निधी—				
(b) Provident Funds—				
राज्य भविष्यनिर्वाह निधी 8009, State Provident Funds	31,64,18,81	33,59,68,94	34,80,60,69	38,28,66,76
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	31,64,18,81	33,59,68,94	34,80,60,69	38,28,66,76
(सी) इतर लेखा—				
(c) Other Accounts—				
विमा व निवृत्तिवेतन निधी 8011, Insurance and Pension Funds	2,18,80,32	3,24,68,92	10,68,58,26	21,41,99,21
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	2,18,80,32	3,24,68,92	10,68,58,26	21,41,99,21
एकूण—आय / Total—I ...	33,82,99,13	36,84,37,86	45,49,18,95	59,70,65,97

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
जे. राखीव निधी—				
J. Reserve Funds—				
(ए) व्याजी राखीव निधी—				
(a) Reserve Funds Bearing Interest—				
घसारा नवीकरण निधी	5,00	5,00	5,00
8115, Depreciation Renewal Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी	21,74,79,87	8,18,85,75	13,34,15,64	13,88,05,13
8121, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	21,74,79,87	8,18,90,75	13,34,20,64	13,88,10,13
(बी) बिनव्याजी राखीव निधी—				
(b) Reserve Funds not Bearing Interest—				
कर्जनिवारण निधी	34,32,34,31	22,20,00,00	22,20,00,00	26,00,00,00
8222, Sinking Funds				
दुष्काळ निवारण निधी
8223, Famine Relief Fund				
राज्य मार्ग व पूल निधी
8225, State Roads and Bridges Fund				
घसारा/नवीकरण राखीव निधी
8226, Depreciation / Renewal Reserve Funds				
विकास व कल्याण निधी	3,01,40,22	6,61,86,58	5,83,78,25	6,12,15,69
8229, Development and Welfare Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी
8235, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	37,33,74,53	28,81,86,58	28,03,78,25	32,12,15,69
एकूण—जे / Total—J ...	59,08,54,40	37,00,77,33	41,37,98,89	46,00,25,82
के. ठेवी व आगाऊ रकमा—				
K. Deposits and Advances—				
(ए) व्याजी ठेवी—				
(a) Deposits Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	59,94,91,94	83,57,73,53	63,54,97,20	66,72,72,03
8336, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी
8338, Deposits of Local Fund				
इतर ठेवी	16,94,23,10	7,21,48,72	2,35,38,15	9,55,40,41
8342, Other Deposits				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	76,89,15,04	90,79,22,25	65,90,35,35	76,28,12,44
(बी) बिनव्याजी ठेवी—				
(b) Deposits not Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	2,27,14,76,26	2,23,48,35,84	2,40,89,11,49	2,52,93,57,06
8443, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी	-15,92
8448, Deposits of Local Funds				
इतर ठेवी	2,58,18,80	2,00,00,00	69,76,76	2,00,00,00
8449, Other Deposits				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	2,29,72,79,14	2,25,48,35,84	2,41,58,88,25	2,54,93,57,06
(सी) आगाऊ रकमा—				
(c) Advances—				
नागरी आगाऊ रकमा	5,87,45,70	5,09,62,54	5,09,62,54	5,60,58,33
8550, Civil Advances				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	5,87,45,70	5,09,62,54	5,09,62,54	5,60,58,33
एकूण—के / Total—K ...	3,12,49,39,88	3,21,37,20,63	3,12,58,86,14	3,36,82,27,83

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

59

(रुपये हजारंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
जे. राखीव निधी—				
J. Reserve Funds—				
(ए) व्याजी राखीव निधी—				
(a) Reserve Funds Bearing Interest—				
घसारा नवीकरण निधी	5,00	5,00	5,00
8115, Depreciation Renewal Fund				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी	22,17,54,87	26,25,03,87	42,40,30,67	33,28,85,82
8121, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	22,17,54,87	26,25,08,87	42,40,35,67	33,28,90,82
(बी) बिनव्याजी राखीव निधी—				
(b) Reserve Funds not Bearing Interest—				
कर्जनिवारण निधी	34,32,34,31	22,20,00,00
8222, Sinking Funds				
दुष्काळ निवारण निधी
8223, Famine Relief Fund				
राज्य मार्ग व पूल निधी
8225, State Roads and Bridges Fund				
घसारा/नवीकरण राखीव निधी
8226, Depreciation / Renewal Reserve Funds				
विकास व कल्याण निधी	5,33,29,28	5,87,19,07	9,12,91,46	8,32,18,70
8229, Development and Welfare Funds				
सर्वसाधारण व इतर राखीव निधी
8235, General and Other Reserve Funds				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	39,65,63,59	28,07,19,07	9,12,91,46	8,32,18,70
एकूण—जे / Total—J ...	61,83,18,46	54,32,27,94	51,53,27,13	41,61,09,52
के. ठेवी व आगाऊ रकमा—				
K. Deposits and Advances—				
(ए) व्याजी ठेवी—				
(a) Deposits Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	28,99,88,13	27,13,71,63	30,82,60,04	32,36,73,03
8336, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी
8338, Deposits of Local Fund				
इतर ठेवी	14,27,82,83	20,13,46,40	32,97,21,80	15,11,48,00
8342, Other Deposits				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	43,27,70,96	47,27,18,03	63,79,81,84	47,48,21,03
(बी) बिनव्याजी ठेवी—				
(b) Deposits not Bearing Interest—				
नागरी ठेवी	2,16,65,22,87	1,95,37,35,66	2,18,05,53,47	2,28,95,81,14
8443, Civil Deposits				
स्थानिक निधीच्या ठेवी
8448, Deposits of Local Funds				
इतर ठेवी	2,58,18,30	2,00,00,00	2,21,09,25	2,88,01,00
8449, Other Deposits				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	2,19,23,41,17	1,97,37,35,66	2,20,26,62,72	2,31,83,82,14
(सी) आगाऊ रकमा—				
(c) Advances—				
नागरी आगाऊ रकमा	5,87,16,69	5,09,23,95	5,09,23,95	5,60,13,46
8550, Civil Advances				
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	5,87,16,69	5,09,23,95	5,09,23,95	5,60,13,46
एकूण—के / Total—K ...	2,68,38,28,82	2,49,73,77,64	2,89,15,68,51	2,84,92,16,63

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
एल. निलंबन व संकीर्ण— L. Suspense and Miscellaneous—				
निलंबन लेखे 8658, Suspense Accounts	1,15,33,47,87	66,66,73	66,66,03	73,30,08
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,15,33,47,87	66,66,73	66,66,03	73,30,08
(सी) इतर लेखे— (c) Other Accounts—				
धनादेश व बिले 8670, Cheques and Bills	55,05,00,18	2,52,87,51,99	2,52,87,51,99	2,65,51,89,48
विभागीय शिल्लक रकमा 8671, Departmental Balances	52,26,74	81,01,54	81,01,54	85,06,61
स्थायी रोख अग्रधन 8672, Permanent Cash Imprest	56
रोख शिल्लक गुंतवणूक लेखा 8673, Cash Balance Investment Account	28,91,50,15,29	36,00,00,00,00	38,80,00,00,00	42,00,00,00,00
शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी 8674, Security Deposits made by Government	52,49	2,00,00,00	10,00	10,00
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	29,47,07,95,26	38,55,68,53,53	41,33,68,63,53	44,66,37,06,09
(डी) विदेशी शासनाकडील लेखे— (d) Accounts with Governments of Foreign Countries—				
इतर देशांच्या शासनाकडील लेखे 8679, Accounts with Governments of Other Countries
एकूण—(डी) / Total—(d)
(इ) संकीर्ण— (e) Miscellaneous—				
संकीर्ण शासकीय लेखे 8680, Miscellaneous Government Accounts	28
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	28
एकूण—एल / Total—L ...	30,62,41,43,41	38,56,35,20,26	41,34,35,29,56	44,67,10,36,17

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

61

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
एल. निलंबन व संकीर्ण— L. Suspense and Miscellaneous—				
निलंबन लेखे 8658, Suspense Accounts	1,16,07,93,56	65,75	4,38,63,21	24,91,17
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,16,07,93,56	65,75	4,38,63,21	24,91,17
(सी) इतर लेखे— (c) Other Accounts—				
धनादेश व बिले 8670, Cheques and Bills	..	2,52,87,51,99	2,52,87,51,99	2,65,51,89,57
विभागीय शिल्लक रकमा 8671, Departmental Balances	53,15,36	74,96,53	74,96,53	78,71,35
स्थायी रोख अग्रधन 8672, Permanent Cash Imprest	7,77	50	5,05	50
रोख शिल्लक गुंतवणूक लेखा 8673, Cash Balance Investment Account	29,05,25,29,04	36,27,00,00,00	38,00,00,00,00	42,55,00,00,00
शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी 8674, Security Deposits made by Government	2,09,05,93	2,00,00,00	2,50,00,00	2,00,00,00
एकूण—(सी) / Total—(c) ...	29,07,87,58,10	38,82,62,49,02	40,56,12,53,57	45,23,30,61,42
(डी) विदेशी शासनाकडील लेखे— (d) Accounts with Governments of Foreign Countries—				
इतर देशांच्या शासनाकडील लेखे 8679, Accounts with Governments of Other Countries
एकूण—(डी) / Total—(d)
(इ) संकीर्ण— (e) Miscellaneous—				
संकीर्ण शासकीय लेखे 8680, Miscellaneous Government Accounts	4
एकूण—(इ) / Total—(e) ...	4
एकूण—एल / Total—L ...	30,23,95,51,70	38,82,63,14,77	40,60,51,16,78	45,23,55,52,59

चार—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील जमा रकमांचे विवरणपत्र
IV—Statement of Receipt under Debt and Deposit Heads

(रुपये हजारांत /Rs. in thousands)

जमेची शीर्षे Receipts	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
एम. वित्तप्रेषणे—				
M. Remittances—				
(ए) धनप्रेष आणि वित्तप्रेषणे—				
(a) Money Orders and Other Remittances—				
एकाच महालेखाकाराला/लेखा अधिकाऱ्याला लेखा सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांमधील रोख भरणा केलेल्या रकमा व समायोजने.	2,41,82,48,22	1,86,03,18,38	1,86,03,18,38	1,95,33,34,28
8782, Cash Remittances and adjustments between Officers rendering Accounts to the same Accountant General/Accounts Officer.				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	2,41,82,48,22	1,86,03,18,38	1,86,03,18,38	1,95,33,34,28
(बी) आंतरशासकीय समायोजन लेखे—				
(b) Inter Government Adjustment Accounts—				
केंद्र सरकार व राज्य शासन यांमधील समायोजन लेखा
8786, Adjusting Account between Central and State Governments				
रेल्वे समायोजन लेखा
8787, Adjusting Account with Railways				
डाक व तार समायोजन लेखा
8788, Adjusting Account with Posts and Telegraphs				
संरक्षण समायोजन लेखा
8789, Adjusting Account with Defence				
आंतरराज्यीय निलंबन लेखा ...	-3,80	50,00	50,00	50,00
8793, Inter-state Suspense Account				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	-3,80	50,00	50,00	50,00
एकूण—एम / Total—M ...	2,41,82,44,42	1,86,03,68,38	1,86,03,68,38	1,95,33,84,28
एकूण—तीन-लोक लेखा ...	37,22,24,36,31	44,57,09,84,71	47,35,24,80,77	51,22,68,19,52
Total—III—Public Account				
एकूण—सर्व लेखे जमा रकमा ...	58,10,51,08,20	68,40,90,45,35	71,04,66,79,59	78,12,93,14,23
Total—All Accounts Receipts				
प्रारंभीची शिल्लक / Opening Balance* ...	-2,21,98,92	-19,49,61	-,22,65,47,79	-,24,56,25,56
एकूण—बेरीज / Grand Total ...	58,08,29,09,28	68,40,70,95,74	70,82,01,31,80	77,88,36,88,67

* ह्या आकड्यांमध्ये कोषागार बिले व दीर्घ मुदतीची तारणे यांमध्ये गुंतवलेल्या रकमांचा समावेश नाही.

* These figures are exclusive of the amounts invested in treasury bills and in long dated securities.

पाच—ऋण व ठेवींच्या शीर्षाखालील संवितरित रकमांचे विवरणपत्र
V—Statement of Disbursements under Debt and Deposit Heads

63

(रुपये हजारंत /Rs. in thousands)

खर्चाची शीर्षे Disbursements	प्रत्यक्ष रकमा, २०१४-२०१५ Actuals, 2014-2015	अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates, 2015-2016	सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates, 2015-2016	अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates, 2016-2017
एम. वित्तप्रेषणे—				
M. Remittances—				
(ए) धनप्रेष आणि वित्तप्रेषणे—				
(a) Money Orders and Other Remittances—				
एकाच महालेखाकाराला/लेखा अधिकाऱ्याला लेखा सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांमधील रोख भरणा केलेल्या रकमा व समायोजने.	2,41,95,07,88	1,86,03,18,38	1,86,03,18,38	1,95,33,34,28
8782, Cash Remittances and adjustments between Officers rendering Accounts to the same Accountant General/Accounts Officer.				
एकूण—(ए) / Total—(a) ...	2,41,95,07,88	1,86,03,18,38	1,86,03,18,38	1,95,33,34,28
(बी) आंतरशासकीय समायोजन लेखे—				
(b) Inter Government Adjustment Accounts—				
केंद्र सरकार व राज्य शासन यांमधील समायोजन लेखा
8786, Adjusting Account between Central and State Governments				
रेल्वे समायोजन लेखा
8787, Adjusting Account with Railways				
डाक व तार समायोजन लेखा
8788, Adjusting Account with Posts and Telegraphs				
संरक्षण समायोजन लेखा
8789, Adjusting Account with Defence				
आंतरराज्यीय निलंबन लेखा ...	1,70,15	50,00	60,16,21	50,00
8793, Inter-state Suspense Account				
एकूण—(बी) / Total—(b) ...	1,70,15	50,00	60,16,21	50,00
एकूण—एम / Total—M ...	2,41,96,78,03	1,86,03,68,38	1,86,63,34,59	1,95,33,84,28
एकूण—तीन-लोक लेखा ...	36,29,96,76,14	44,09,57,26,59	46,33,32,65,96	51,05,13,28,99
Total—III-Public Account				
एकूण—सर्व लेखे जमा रकमा ...	58,30,94,57,07	68,39,83,35,84	71,06,57,57,36	78,12,77,22,89
Total—All Accounts Disbursements				
प्रारंभीची शिल्लक / Closing Balance* ...	-,22,65,47,79	87,59,90	-,24,56,25,56	-,24,40,34,22
एकूण—बेरीज / Grand Total ...	58,08,29,09,28	68,40,70,95,74	70,82,01,31,80	77,88,36,88,67

विधानसभेच्या मतदानासाठी स्थूल मागण्या सादर करताना अनुसरावयाच्या कार्यपद्धतीवरील टीप

विधानमंडळाच्या कायद्याद्वारे विनियोजन केले असल्याशिवाय संविधानाच्या उपबंधान्वये राज्याच्या एकत्रित निधीतून कोणतीही रक्कम काढता येत नाही. म्हणजे, राज्याच्या एकत्रित निधीमधून प्रत्येक प्रधान लेखा शीर्षानुसार किंवा मागणीनुसार वित्तीय वर्षामध्ये करावयाच्या निश्चित खर्चाला राज्य विधानमंडळाची विशेषेकरून अधिकृत मंजूरी आवश्यक असते. भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी ठरवून दिलेल्या लेखांकन पद्धतीनुसार, त्या त्या प्रधान शीर्षाखालील खर्च कमी करून जमेच्या किंवा वसुलीच्या रकमा लेख्यात समायोजित केलेल्या असल्या तरीही अशा प्रकारची मंजूरी आवश्यक असते. तदनुसार विधानसभेच्या मतासाठी सादर केलेली २०१६-२०१७ ची स्थूल विनियोजने व राज्याच्या एकत्रित निधीवर आकारावयाची विनियोजने दर्शविणारी अनुसूची पृष्ठे १ ते १४९ वर छापलेली आहेत. अनुसूचीतील काही मागण्यांत समाविष्ट करण्यात आलेला खर्च हा एकाहून अधिक मंत्र्यांशी संबंधित असल्यामुळे सोयीच्या दृष्टीने अशा मागण्या अधिकतम तरतुदींवर नियंत्रण असणाऱ्या मंत्र्यांच्या नावाखाली आल्या आहेत.

२. अर्थसंकल्पीय अंदाजातील खर्चात कपात करून काढलेले स्थूल अंदाज व वसुलीच्या रकमा वेगवेगळ्या रीतीने दर्शविण्याकरिता महसुली व भांडवली विभागांतील खर्चाच्या प्रत्येक प्रधान शीर्षाचे तीन भाग करण्यात आले आहेत. भाग एकमध्ये गौण शीर्षानुसार स्थूल आकडे प्रत्येक गौण शीर्षाखालील वसुलीच्या रकमा आणि प्रधान शीर्षाखालील निव्वळ रकमा दर्शविण्यात आल्या आहेत. भाग दोनमध्ये स्थूल अंदाजाचा तपशील देण्यात आला आहे आणि भाग तीनमध्ये खर्चात कपात करून लेख्यात समायोजित केलेल्या वसुलीच्या रकमांचा तपशील दर्शविण्यात आला आहे. या प्रकाशनातील विवरणपत्र दोन आणि तीनमध्ये दर्शविलेले महसुली व भांडवली विभागातील आकडे हे निव्वळ खर्चाचे आहेत आणि त्यामुळे, खर्चाच्या संबंधित प्रधान लेखा शीर्षाखाली जमा खाती टाकलेल्या रकमा आणि वसुलीच्या रकमा यांच्या बाबतीत ते आकडे स्थूल विनियोजनांच्या अनुसूचीत दर्शविलेल्या खर्चाच्या आकड्यांहून भिन्न आहेत.

३. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०३ (३) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे, महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांनी विनियोजन अनुसूचीमध्ये नमूद केलेल्या २०१६-२०१७ च्या अनुदानविषयक मागण्यांचा विचार करण्याची महाराष्ट्र विधानसभेला शिफारस केली आहे.

A NOTE ON THE PROCEDURE OF PRESENTING GROSS DEMANDS TO THE VOTE OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Under the provisions of the Constitution, it is not permissible to withdraw any money from the Consolidated Fund of the State except under appropriation made by law of the Legislature. In other words, positive expenditure to be incurred during a financial year out of the Consolidated Fund of the State under each major head of account or a demand is required to be specifically authorised by the State Legislature, notwithstanding the receipts or recoveries under the major head or demand which are adjusted in reduction of the expenditure thereunder, according to the principles of accounting laid down by the Comptroller and Auditor General of India. Accordingly, a schedule showing the gross appropriations for the year 2016-2017 which are put to the vote of the Legislative Assembly and also those that are proposed to be charged on the Consolidated Fund of the State is printed at pages 1 to 149. Expenditure included in some of the demands in the Schedule pertains to more than one Minister. For convenience such demands are shown in the name of the Minister controlling the largest provision.

2. The Governor of Maharashtra has recommended to the Maharashtra Legislative Assembly the consideration of the demands for grants for 2016-2017 specified in the Schedule of Appropriations as required by Article 203 (3) of the Constitution of India.